

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ЗБІРНИК • № 1, 2023

НАРОДНА ТВОРЧИСТЬ РІВНЕНЦЬКИМ

<p style="text-align: center;">КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИЙ ЗБІРНИК</p> <p>Реєстраційне свідоцтво РВ №629/182-Р від 26.03.2013р.</p> <p style="text-align: center;">НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ РІВНЕНЩИНИ</p> <p style="text-align: center;">2023, №1</p> <p>Засновник: КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» РОР</p> <p>Редакційна колегія: Виткалов Володимир Васечко Феодосій Рачковська Ірина Гончарова Юлія Стасюк Людмила</p>	<p style="text-align: center;">З М І С Т</p> <p><i>Любов РОМАНЮК</i> Без традицій – нема культури, без культури – нема нації!.....</p> <p><i>Ірина РАЧКОВСЬКА</i> Цієї війни.....</p> <p>Методика, теорія, досвід.....</p> <p><i>Юлія Лукашук</i> Культурно-освітня діяльність в умовах воєнного стану (Гошанська ТГ).....</p> <p><i>Дроздова Олена</i> Етапи освоєння музичного твору гітаристом-виконавцем.....</p> <p>Кращі культурні практики громад.....</p> <p><i>Знаємо, що таке підтримка та допомога</i> (за матеріалами відділу освіти, культури, туризму, молоді та спорту Дубровицької міської ради).....</p> <p><i>Здобутий досвід через культурні проекти у Сарненській громаді</i> (за матеріалами управління культури, туризму, молоді та спорту Сарненської міської ради).....</p> <p>Культурно-мистецька мозаїка.....</p> <p><i>Алла Комар</i> ПІВСТОЛІТТЯ – ПІД ОПЛЕСКИ «БРАВО!».....</p> <p><i>Людмила Вострікова</i> Автентичний фольклор по-рівненськи (фольклорний гурт «Горина»).....</p> <p><i>Юрій Пелех</i> «Слова, що пісню стали».....</p> <p><i>Герасимчук Ольга</i> Мистецький досвід обрاملений війною.....</p> <p><i>Герасимчук Ольга</i> Мелодії вічного джерела?: травень 2022 воєнного року...</p> <p>Нематеріальна культурна спадщина Рівненщини.....</p> <p><i>Сергій Востріков, Юрій Ковальчук</i> Поліська «Дудка-викрутка – елемент НКС Рівненщини, що ввійшов у національний перелік.....</p> <p><i>Алла Українець, Вікторія Степанюк</i> Дивовижний світ писанки Рівненщини...</p> <p><i>Алла Грабар</i> «Читання Корони» - стародавній весільний елемент НКС на Рівненщині.....</p>
--	---

	<p>Сценарії.....</p> <p><i>Ольга Жученя</i> Концерт вокального гурту « Коли ми разом» присвячений Дню місцевого самоврядування 7 грудня та з нагоди нагородження переможців обласного онлайн фестивалю конкурсу відео портретів культури територіальних громад Рівненщини.....</p> <p><i>Ганна Жмура</i> СЦЕНАРІЙ ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ «До твого серця, Україно, свою долоню прикладу».....</p> <p>На допомогу керівникові аматорського колективу.....</p> <p><i>Віктор Ковальчук</i> Реконструкція побутового народного танцю у фольклорному колективі, гуртковій та позакласній роботі.....</p> <p><i>Ігор Тимофеев</i> Методична робота керівників аматорських колективів.....</p>
--	--

П Е Р Е Д М О В А

Без традицій – нема культури,

Без культури – нема нації!

Українська культура формувалася і гартувалася століттями. Українська культура – це геніальне творіння українського народу, вона наша, власна – ніким не нав’язана. Вона завжди розвивалася та функціонувала як єдине ціле, переборюючи на своєму шляху найрізноманітніші ідеологічні, політичні, класові, соціальні, конфесійні перепони, а їх було чимало.

І всі ті матеріальні та духовні скарби, які були створені нашими пращурами і крізь віки дійшли до нас, мають бути не лише збережені, але й примножені та передані нащадкам.

Українська культура – одна з небагатьох, яка змогла вистояти під могутнім натиском агресора та зберегла свою оригінальність та самобутність. Наша спадщина сповнена козацьким нескореним національним духом свободи, який і донині тече у наших венах. Зараз, як ніколи важливо

говорити про культуру, про її спадщину, говорити про її високі моральні принципи, засновані на тисячолітньому духовному і культурному набутку українського народу.

Наша країна у теперішні найважчі часи прагне зберегти свою культурну спадщину, національні традиції, історичну пам'ять і посісти чільне місце в сучасному європейському культурному світі. А надважливе значення культури і її спадщини є тією рушійною силою до її пізнання, ідентичності і бажання знову і знову відкрити власну історію, традиції та духовне коріння – має викликати шалене бажання.

Всі ті культурні здобутки та традиції – це наш неоціненний національний скарб, який треба всіляко оберігати та популяризувати. Саме українська культура розкриває нашу сутність та вчить нас бути гідними доньками та синами нашої України.

*Начальниця управління культури і туризму
Рівненської обласної державної адміністрації
Любов Романюк*

В С Т У П

Цієї війни... ми знаходимо сили говорити світу про Україну. І не лише ту, що незборима, незнищенна, нездоланна, але й ту, що плекає цінності, традиції, національну ідею, яка співає, танцює, малює і вишиває рушники попри і всупереч війні...

Наша команда КЗ "Рівненський обласний центр народної творчості" РОР, - а це і працівники, і митці-волонтери, і працівники клубних установ у громадах вже більше року тримаємо культурний фронт. Ми бачимо, що в людей є велика потреба в мистецтві, як у терапії, так і у його пізнанні та співтворчості. Звичайно, можна закидати, мовляв, у країні знищення, розрухи, могили у дворах та дитячих майданчиках, не до співів і танців... З такими постійними думками, які підсилюються гулом повітряних тривог, інформацією про нові вибухи і втрати можна якось існувати, усвідомлювати і по-троху божеволіти... У військовому сьогодні це має окремий термін -

деморалізація. І це одна із найважливіших завдань ворога - після входження у цей стан групи людей, а в даному випадку - нації, з нею можна робити вже все, що завгодно. Бо ж втрачається головний стимул - тримати стрій!

Спілкуючись з нашими майстрами народної творчості, співаючи разом із фольклористами та іншими митцями аматорського мистецтва, люди абстрагуються хоч на певний час від того, що відчують цієї війни - танцюють, співають, розписують писанки... Все це роблять, ніби зголодніли і хочуть води, хліба чи ще чогось рятівного, без чого не можна існувати! Бо ж всі ми маємо УКРАЇНСЬКУ душу!.. Ми розуміємо, що окрім певного освітнього, просвітницького та арт-реабілітаційного процесу відбувається формування нової культурної спадщини - української нової поствоєнної... Адже вся народна спадщина - це є аматорська повсякденна творча діяльність українців свого часу, окремих подій і світогляду народу...

Ми творимо свою культуру в умовах, яке диктує нам життя. Культура, мистецтво, творчість - це те, що кожен з нас бере із собою тоді, коли не сила нести навіть тривожну валізу, коли потрібно втікати у тому, в чому був, коли нема можливості спланувати маршрут і перелік необхідного... Бо все можна почати спочатку. Бо кожному українцю можна буде почати спочатку свої міста і життя. Але ж українцями ми залишаємося тільки при умові, що є носіями своєї, особливої культури, а не через те, що живемо в Харкові, Маріуполі чи Рівному. Бо ж просто перебувати на території певної держави можуть і окупанти, колаборанти, зрадники...

Нас живить і лікує наша народна творчість. Нас формує наша національна ідея. Нас надихає наша природня незламність. Отож, гуртуймося біля української культури!

Сьогодні вона є і силою, і відрадою, і зброєю!

Бережімо собори свої УКРАЇНСЬКИХ душ!

Тримаймо стрій! Обов'язково тримаймо стрій, дорогенькі!..

Директор КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» РОР, Ірина Рачковська

Культурно-освітня діяльність в умовах воєнного стану (Гощанська ТГ)

Незважаючи на воєнний стан, складні економічні умови, зусиллями органів місцевого самоврядування вдалося зберегти мережу закладів культури, кадровий потенціал галузі, забезпечити підтримку аматорського мистецтва та художньої творчості.

Гощанська громада об'єднала 23 заклади культури клубного типу. Зокрема, 7 центрів народної творчості та дозвілєвої роботи та 15 клубних закладів, Гощанське об'єднання культури і дозвілля. Дванадцять творчих колективів мають звання «народний аматорський».

Впродовж останнього року, робота закладів культури Гощанської громади спрямовувалась на адаптацію сфери культури до нових соціально-економічних умов та воєнного стану. Працівники культури роблять свій посильний вклад у нашу перемогу над російськими окупантами. З початку повномасштабного вторгнення російської федерації клубні працівники громади активно допомагали територіальній обороні: плели маскувальні сітки, збирали продукти харчування, готували продуктові набори. Культпрацівники та учасники клубних формувань виготовляли та відправляли захисникам українські обереги, листівки та окопні свічки.

Люди, які залишили свої домівки внаслідок обставин воєнного часу, потребують залучення до мистецтва для психічного та морального відновлення. У приміщеннях закладів культури громади для внутрішньо переміщених осіб діяли дитячі майстерні та проводилися майстер-класи з виготовлення українських оберегів.

Працівники об'єднання культури і дозвілля долучилися до проведення обласного благодійного проєкту: «Народний оберег». Було виготовлено

народні ляльки, притаманні Гощанському регіону - «Погоринський оберіг»

для продажу та збору коштів на потреби ЗСУ.

Для згуртування та формування оборонної свідомості жителів громади, широко застосовується у практиці роботи клубних закладів Гощанської громади - проведення благодійних ярмарків із збору коштів для потреб ЗСУ.

Протягом року такі благодійні ярмарки проходили у селищі Гоща, селах: Русивель, Тучин, Федорівка, Синів, Малинівка, Малятин, Симонів, Річиця. Організаторами цих заходів були працівники КЗ «Гощанське об'єднання культури і дозвілля». До проведення ярмарків долучилися працівники культури, мистецькі та освітянські колективи, громадські старостинських округів.

Народний аматорський колектив «Веселі свашки» був учасником благодійного концерту, в рамках благодійного туру Рівненщиною від Міжнародного фонду «Незламна українська нація» заслуженої артистки України, солістки Національного президентського оркестру, волонтерки
Олени Білоконь.

Гошанці мали змогу 3 вересня подивитись виставу столичного театру ім. І.Франка «Ідеальний шторм». П'єса написана за одноіменною книгою уродженця с. Симонів, відомого економіста та політика, Віталія Скоцика. В рамках заходу працівники закладів культури клубного типу громади організували благодійний ярмарок на потреби ЗСУ.

Цьогорічні народознавчі свята Різдво та Масниця виражали не лише звичні нам традиційні обряди, а й слугували потужним механізмом ідейного згуртування, укріплення українців у єдиній надії на мир в Україні. Ці заходи мали благодійну мету – збір коштів на придбання авто для військової частини А4574, де захищає незалежність країни наш земляк.

Завдяки забезпеченню і підтримці діяльності аматорських колективів керівництвом громади, мистецькі колективи брали участь у Міжнародних, Всеукраїнських та обласних конкурсах.

Народний аматорський гурт «Герен» взяв участь у Міжнародному дистанційному фестивалі-конкурсі мистецтв «Коло друзів», що проходив у Польщі та став Лауреатом I премії.

Народний аматорський хор «Чорнобривці» взяв участь у дистанційних фестивалях: V Міжнародному фестивалі - конкурсі хорового мистецтва «Над Собом пісня дзвінко лине», що проходив у м. Вінниця, Всеукраїнському фестивалі хорового мистецтва «Пісня над Дніпром» - у м. Київ, Всеукраїнському фестивалі хорового мистецтва «А льон цвіте...» – у м. Житомир. У Всеукраїнському дистанційному фестивалі «Серпневий заспів-2022» брав участь НАХ «Чорнобривці» та народний аматорський ансамбль української пісні «Веселі свашки», що проходив у м. Чорноморськ Одеської

області. За рішенням компетентного журі Відкритого фестивалю – конкурсу стрілецької пісні «Красне поле», що проходив у м. Хуст, Закарпатської області, народний аматорський хор «Чорнобривці» став Лауреатом I ступеня у номінації «Хорові колективи».

Учасниками народної аматорської кіностудії «Азалия», було відзнято музичні відеокліпи за участю НАХ «Чорнобривці» та народного аматорського ансамблю української пісні «Веселі свашки». Творчий доробок колективу кіностудії відзначено на обласному онлайн конкурсі відеороликів «Барвисті мрії України» - диплом I ступеня.

Гощанське об'єднання культури і дозвілля започаткувало серію онлайн публікацій для всіх бажаючих серед тимчасово переселених – тих, хто знайшов прихисток на Гощанщині під час війни. У рамках проєкту «Етноосвіта» під родинним і єднаючим гаслом: «Всі вкупочці» у мережі Фейсбук, на сторінці Гощанського об'єднання культури і дозвілля, було опубліковано матеріали:

- про поліську вишивку, писанкарство;
- про об'єкти матеріальної культурної спадщини Гощанщини;
- красназавчі матеріали;
- про обряди і традиції краю;
- про діяльність колективів аматорської творчості громади.

Активізуючи роботу з підростаючим поколінням було організовано онлайн фестиваль дитячої творчості: «Дитяча веселка Горині». У фестивалі брали участь понад 40 дітей - учасників гуртків аматорської творчості закладів культури громади. Вручено грамоти та подарунки переможцям фестивалю в номінаціях: «вокал», «художнє читання» та «образотворче мистецтво».

З нагоди 31-ї річниці Незалежності України, започатковано онлайн флешмоб «Мандруєм рідним краєм». Мистецьке життя Гощанського краю славиться Всеукраїнським фестивалем народної творчості, історії та побуту «Красносільські вітряки». Мистецький захід відбувався в с. Красносілля на території пам'ятки народної архітектури ХІХ-го століття - Красносільського вітряка-млина, побудованого у 1895 році. У 2022 році, зважаючи на воєнний стан та у зв'язку з обмеженнями культурно-масових заходів, фестиваль проходив у дистанційному режимі. На запрошення до участі у фестивалі відгукнулись 15 мистецьких колективів. Дипломи та сувеніри попрямували у різні області України та до республіки Білорусь.

Хустка, як оберіг, як пам'ять роду, супроводжує і не дає забути історію, традиції свого народу. З нагоди Дня української хустки проведено

майстер–класі з пов’язування хустки та онлайн флешмоб: «Українська хустка, як оберіг нації».

Ці заходи можна переглянути в мережі Фейсбук на сторінці Гощанського об’єднання культури і дозвілля <https://www.facebook.com/profile.php?id=100079774782026>

Художньо-оформлювальна майстерня, що створена при Гощанському об’єднанні культури і дозвілля, здійснювала вишивання та пошиття сценічних костюмів. З перших днів війни працівники майстерні допомагають нашим захисникам та силам територіальної оборони чим можуть, та, як можуть. Адже, асортимент виготовлених виробів доволі широкий. У швейній майстерні ГОКД шили розвантажувальні желети, балаклави, термобілизну, національні стяги, маски для хімічного захисту, сумки для аптечок та

устілки. До цього процесу були залучені усі працівники Гощанського об’єднання культури і дозвілля небайдужі гощанці і внутрішньо переміщені особи.

Наша сила – у нашому прагненні бути корисними своїй армії та Україні. Сьогодні всі, без винятку, працівники закладів культури клубного типу Гощанської громади долучаються до допомоги українській армії та нашим захисникам, щоб наблизити перемогу.

*Юлія Лукашук – завідувач відділу
організаційно-методичної роботи
КЗ «Гощанське об'єднання культури і дозвілля»
Гощанської селищної ради.*

Етапи освоєння музичного твору гітаристом-виконавцем.

В освоєнні музичного твору виконавцем, можна виділити декілька чітко окреслених етапів. Основні сфери охоплення твору можна поділити на три групи: 1) загальне охоплення твору (вибір твору); 2) ескізне освоєння твору: робота над ескізним освоєним твором; 3) художнє охоплення твору (робота над обраним виконавським варіантом твору).

Кожну з цих груп освоєння твору виконавцем, доцільно розділити на безліч підетапів. Їхня кількість, у відповідності з реальними обставинами роботи, виявляється порівняно великою і різною для кожного, в залежності від індивідуальності і обдарованості виконавця. Етапи роботи над музичним твором розрізняються і за змістом.

Кожному етапу роботи над твором відповідають певні творчі завдання, вирішення яких, необхідне для досягнення власної досконалості.

Вибір твору: оперування музичними уявленнями, образами твору.

Докладний розбір та загальне «охоплення» твору:

- аналіз аплікатури та її відповідності оптимізації поставлених завдань;
- концентрація уваги на елементах фактури та їх взаємодії;
- сприйняття найтонших відтінків виразних засобів виконання;
- об'єктивно точне зіставлення компонентів мелодичної та інших ліній голосоведення – напрямки руху, агогічний і динамічний розвиток;
- образне уявлення ладо-гармонічних особливостей, пов'язаних з образами рухів; точне сприйняття та уявлення гармонічних функцій в їхньому взаємозв'язку;
- виразне, об'ємне уявлення форми твору; уявне оперування формотворчими засобами виразності.

- повна зосередженість уваги на тексті: рухова активність при повній свободі виконавського апарату;
- виразне внутрішнє відчуття архітектоніки твору, яке дає можливість співвідносити між собою частини твору, основні розділи, епізоди тощо. Фрагменти творів, які впевнено звучать в уяві та всьому багатстві засобів виразності гітари, створення образів за допомогою активного уявлення звучання.

Робота над ескізним освоєнням твору:

- максимальне зосередження уваги на редакції;
- надання особливого, провідного значення кожному звуку;
- точне співвідношення нового звуку із тим, який вже пролунав.

Відчуття свободи і активності м'язового апарату:

- м'язовий апарат гітариста легко керований, шляхом уявного розігрування досягається повна готовність до виконання.

Робота над ескізно вивченим твором:

- широке коло асоціацій, яке охоплює сферу немuzикальних образів;
- розуміння задуму почутого, виконання немовбито «збоку».

Активний пошук прийомів боротьби з труднощами:

- самозосередження на зацікавленості до твору, який відображається в активному просуванні його освоєння;
- вільне оперування засвоєним матеріалом;
- активний пошук нового ракурсу твору;
- прагнення до інтенсивної роботи з подолання труднощів.

Розуміння рівня власних можливостей і прагнення їх перевищити:

- відповідальне ставлення до кожного свого виконання;
- володіння психотренінгом.

Розробка, поглиблення етапу ескізного освоєння твору:

- вільне оперування в уяві елементами твору;
- випередження виконавських можливостей уявленням звучання;
- оперування різними видами пам'яті;
- вміння вивчити та уявити твір без інструменту.

Виразне розуміння труднощів і шляхів їхнього подолання за умови, що вони перебувають на межі власних можливостей:

- активна слухова увага, спрямована на сприйняття всіх сторін музичної тканини;
- єдність аналітичного і виконавського відчуття музичної форми, як конструкції та як процесу.

Пошук звукового образу твору:

- виразне звучання твору, активне застосування тембральної процесуальності;
- внутрішнє оперування метроритмічними, динамічними, артикуляційними сторонами твору;
- виконавське вміння довести художню доцільність вибору варіанту твору.

Робота над обраним виконавським варіантом твору:

- наявність потреби точного виконання задуму; нетерпиме ставлення до найменших неточностей у виконанні в порівнянні з задумом звучання;
- безперервний контроль за співвідношенням компонентів твору;
- вільне використання різних методик подолання труднощів;
- досягнення активної зосередженості під час виконання і управління м'язовою і слуховою активністю.

Передконцертна робота над твором:

- повна мобілізація уваги та активізація звичок дають можливість вивільнити резерви можливостей для вирішення нових завдань; останні, за сприятливих обставин, можуть вільно формулюватися.

Передконцертна підготовка:

- повна зосередженість на майбутній виступ;
- активні уявлення (рухові, художньо-звукові);
- концентрація уваги навколо точності виконання задуму.

Вільне володіння аутотренінгом:

- концертний виступ;
- повне і точне здійснення задуму;
- управління всім комплексом виконавських дій;
- виразне відчуття результату виконання;
- виступ на естраді відрізняється найбільшими рівнями концентрації уваги як у «глибину» (безперервно на кожному звуці), так і в «ширину» (відповідність задуманого подальшому звучанню);
- уявлення майбутнього звучання, як частини всього твору, безумовно пов'язаного з щойно виконаним;
- вміння входити у стан, який відповідає музичному образу наступного твору перед його початком.

Вивчення успіхів і прорахунків на всіх етапах роботи:

- вміння легко перебудувувати увагу і пам'ять на різних етапах своєї роботи;
- відтворення подумки настрою, стану, в якому проходив певний етап;
- вільна постановка завдань самовдосконалення, які визначають вибір нових шляхів їхнього освоєння.

Деталізація етапів роботи над музичним твором дає можливість зосередити увагу на окремих сторонах професійної діяльності та ефективно

планувати подолання недоліків. Кожен з елементів роботи над твором – це великий об’єм розумової та емоційної роботи, який виконується з інструментом і без нього. Кожний з елементів – це велика кількість варіантів духовних вправ, сутність яких виявляється у чіткому уявленні звукових завдань і їхньому беззаперечному відтворенні в реальному звучанні.

*Дроздова Олена
кандидат мистецтвознавства, доцент факультету
виконавського мистецтва та музикознавства
Київської муніципальної академії музики імені Р.М. Глієра*

Знаємо, що таке підтримка та допомога (Дубровицька територіальна громада)

Україно!
Свята мати героїв!
Зійди до серця мого!
Свята! Могутня!Соборна!
Яка б не сунула орда щурів,
З нами сили світу і Бог!
Біси здохнуть, сонце зійде,
Слава Україні!
Героям Слава!

Можна брати міста та вигравати битви, але не можна підкорити цілий народ. Ніякі лиходії та злочинці не наробили у світі стільки зла, не пролили стільки людської крові, як люди, які хотіли бути рятівниками людства.

Історія сьогодношньої України - драма, заснована на реальних подіях, втілена у життя реальними нелюдами, вбивцями, катами, терористами. Трагедія у супроводі брудних частівок і звуків вибухів, пострілів, сирен повітряної тривоги. Українці об'єднуються, демонструючи свій патріотизм та активно концентруючи всю увагу на своїй культурі, мові та історії. Варто пам'ятати, що ми — голос своєї держави і творці її майбутнього.

За ініціативи відділу освіти, культури, туризму, молоді та спорту Дубровицької міської ради у міському сквері, біля будинку культури, відбувся благодійний концерт для українців, воїнів, їхніх батьків, дітей, для української жінки, українського солдата... Це велике музичне полотно, залите поезією українських поетів про героїчну боротьбу українського народу за свою свободу у загарбницькій війні росії проти України. У двогодинному концерті на підтримку України для місцевих мешканців, гостей та внутрішньо переміщених осіб, які проживають у Дубровиці, виступали працівники культури та аматори сцени Дубровицької громади. Завершився захід спільним виконанням пісні «Ой у лузі червона калина». Усім хлопцям-захисникам було подаровано обереги.

Упродовж концерту вдалося зібрати кошти, які передали на потреби наших захисників, а це вкотре доводить небайдужість пересічних громадян до потреб української армії у період війни та їхню готовність допомагати матеріально.

Провели вуличний перформанс: «Весна для мами», до одного із найсвітліших і найрадісніших весняних свят, до Дня Матері. Сьогодні, матері захищають нашу країну від агресора на лінії фронту, рятують життя у складних умовах, навчають нові покоління, волонтерять, допомагають тим, хто цього потребує, постійно перебувають в емоційній напрузі та переживаннях за своїх дітей.

З нагоди міжнародного свята Дня вишиванки відбувся хаб стійкості #ВАРТО_ЖИТИ для психологічної підтримки одне одного в цей нелегкий для всіх час, де всі бажаючі мали змогу взяти участь у різних майстер-класах: з ткацтва, поліської вишиванки, з виготовлення ляльки-мотанки «Дубровицька фурія» та випікання весільної шишки. На захід були запрошені і наші захисники, які охоче брали участь у майстер-класах, насолоджувалися виступами народних аматорських колективів та аматорів сцени Дубровицької міської ради.

«Бережи себе, Татку!», під такою назвою відбувся благодійний турнір з мініфутболу на підтримку збройних сил України до Дня батька.

Родзинкою свята стало патріотичне полотно - прапор України, на якому всі бажаючі могли залишити свої емоції, слова підтримки, побажання нашим захисникам, яке разом із коштами, які були зібрані у ході благодійного спортивного заходу обов'язково передані українським захисникам.

Джерелом права будь-якої держави є Конституція. Її ще називають Основним Законом, який закладає підґрунтя організації і діяльності держави та формування у ній громадянського суспільства. З нагоди 26-ої річниці ухвалення Конституції в Україні, провели челендж: «Від Пилипа Орлика до сьогодення...» Конституцію Пилипа Орлика, якій понад 300 років, називають першою писемною Конституцією Європи. І минулого року вона вперше побувала вдома, у нас, в Україні. Ми впевнені, що рано чи пізно і Конституцію Пилипа Орлика, і Конституцію незалежної України точно вивчатимуть щасливі та усміхнені наші дітки – у Донецьку, Луганську, Маріуполі, Херсоні та Криму!

За сприяння Рівненської обласної державної адміністрації, Департаменту культури та туризму, міжнародного благодійного фонду «Незламна українська нація» участь у заході взяла заслужена артистка України Олена Білоконь з благодійним концертом: «Молитва за Україну».

У день пам'яті святої праведної діви Іуліанії Ольшанської, покровительки всього Поліського краю, наше місто Дубровиця відзначає свій день народження. Цьогоріч місту виповнюється 1017 років з дня його заснування. Десятки поколінь творили славу історію нашого древнього міста. Перша писемна згадка про Дубровицю датується 1005 роком. Дубровиця є не тільки найстарішим містом Рівненської області, але й входить до 20-ти найстаріших слов'янських міст нашої держави.

Вперше, в рамках святкування Дня міста, для малечі нашої громади було презентовано лялькову виставу просто неба: «Казку про Нехочуху».

День Державного прапора – це свято всіх поколінь українців. Це данина поваги символу держави, що пройшов довгий шлях. Благородні синій і жовтий кольори неба і пшениці символізують велику працю наших людей від сходу до заходу України й з півночі до півдня.

З нагоди свята відбувся вуличний флешмоб «Моя Україна - єдина та вільна», учасниками якого були вихованці гуртків центрів культури, туризму та спорту, працівники освіти та культури, під час якого розгорнули 25-ти метровий прапор України. «Прапор

України – Прапор Перемоги», під такою назвою стартувала естафета, де синьо-жовтий стяг має відвідати всі сторостинські округи Дубровицької міської ради.

З нагоди 31-ї річниці Дня Незалежності України у парковій зоні міста відбулися урочистості # UA РАЗОМ. Ретроспективна етнокультурна експозиція: "Ми - голос своєї держави і творці її майбутнього" вразила всіх гостей заходу. Національно-культурні традиції є обличчям народу і вічним джерелом духовності для підростаючих поколінь. Минуле живе поряд із нами, і воно безцінне – це досвід, звичаї, обряди, які ми переймаємо у своїх батьків, дідів, у свого народу. Діяла добродійна ярмарка «Сила ДОБРА». Метою котрої, є збір коштів для придбання дороговартісного дрона, який допомагатиме нашим солдатам у виконанні військових завдань.

Нам потрібен МИР! З нагоди святкування Міжнародного дня миру відбулася акція: «Лист у Майбутнє», у ході якої всі присутні мали змогу написати листи, з мріями та побажаннями про мирне життя, які будуть презентовані на День захисників і захисниць України 14 жовтня. Щоб підтримати наших військових та подякувати їм за мужність, організували святковий концерт з нагоди Дня Збройних сил України.

14 жовтня – особлива дата для кожного українця. У день великого християнського свята Покрови Пресвятої Богородиці ми вшановуємо захисників рідної землі. Наша віра, правда та звитяга, як символи свята Покрови завжди допомагали нам вистояти у боротьбі з ворогами й надалі надихають нас на перемогу. Цей день уособлює мужність і героїзм оборонців

та визволителів батьківщини на всіх етапах її історії. До Дня захисників та захисниць України відбулися урочистості #У єдності наша сила. У цей день усі віддають почесні воїнам, які боролися за незалежність країни і продовжують боротися за суверенітет держави у війні з росією і згадують тих, хто віддав життя на полі бою.

З метою підтримки та популяризації місцевих героїв Дубровицької громади, що брали участь в обороні від російської навали, було організовано фотовиставку "Герої не вмирають", де було згадано поіменно усіх, хто поклав своє життя, захищаючи територіальну цілісність нашої держави, чії імена навечно викарбувані в новітній історії України. Захід проходив у формі прем'єри "Про війну", що була створена на основі сьгоднішніх реалій, пережитих нами в перші дні після 24 лютого 2022 року.

Святий Миколай разом із своїми казковими помічниками подарував усім діткам, що завітали до нього на гостини, цікаву пригоду, багато сюрпризів, конкурсів та хороших настроїв. Дітки отримали солодощі від Дубровицької міської ради та приватного підприємця Станіслава Полуховича і цікаві подарунки. А ще, усі бажаючі мали змогу залишити Чудотворцю листи зі своїми секретами та бажаннями. Різдво Христове-це, свято, яке займає чільне місце у кожній родині. Українська «Коляда» дарує різдвяний дух усій планеті. Дух надії, дух добра й дива. Цьогоріч дух Різдва ми відчули по іншому, але з вірою у наших воїнів, нашу єдність і ПЕРЕМОГУ. На майдані Злагоди відбулося свято народної творчості «Тихе Різдво 2023». У захваті залишилися усі гості від виступів творчих колективів, учасники яких дуже щиро, енергійно та колоритно співали колядки та створювали неймовірну атмосферу Різдва і затишку. Кошти, які були зібрані у ході заходу теж були передані на потреби ЗСУ.

«Рік Незламності України» - під таким гаслом розпочався благодійний захід на підтримку Збройних Сил України, який відбувся в сквері біля Дубровицького будинку культури. Наші Збройні Сили України, захисники та захисниці — це більше ніж Герої! Найхоробріші, найсміливіші, найвідданіші своїй країні і своєму народові воїни. Відбулися акції: «Пов'яжи стрічку єдності», «Встанови Державний Прапор України на своєму будинку» та «Напиши побажання росіянам в річницю вторгнення в Україну». Також був організований флешмоб: «Подаруй емблему незламності».

Свято 8 березня – це можливість потішити жінок, подарувати їм гарний і святковий настрій, сказати про свою любов і повагу. Не дивно, що прекрасних дам з давніх-давен порівнювали з самою природою, а жіночу красу з красою прекрасної квітки, до того ж краса ця може

бути, ненав'язливою і скромною, як у польової квітки або яскравою і вишуканою, як у троянди чи орхідеї.

Україна сьогодні об'єднала увесь цивілізований світ. Ми дізналися, що таке справжні брати та друзі. Знаємо, що таке підтримка та допомога. Такого об'єднання навколо боротьби проти абсолютного зла, за правду, справедливість та людські цінності світ не знав ніколи. Саме тому, наша згуртованість приречена на Перемогу!

*За матеріалами відділу освіти,
культури, туризму, молоді та спорту
Дубровицької міської ради.*

Здобутий досвід через культурні проєкти у Сарненській громаді

Світогляд людини залежить від багатьох факторів, у першу чергу – від культури. Адже саме вона сприяє розвитку духовності, зміцненню моральних цінностей, здійснює поетапне творення умов для розвитку особистостей.

З початком повномасштабного вторгнення на територію нашої держави, культура стала рушійною силою самоідентифікації, єднання, патріотизму та збереження національної спадщини.

Жителі Сарненської громади здавна з великою шаною та повагою ставляться до народних звичаїв й обрядів, які несуть у собі багату обрядову пісенність, ритуальні дії, які передаються з покоління в покоління. Прагнучи показати всю багатогранність, повний колорит обрядодій поліської традиції єднання роду, торкнутися спадщини наших дідів і прадідів в громаді восени відбувається фестиваль весільного обрядового дійства: «Осінь весільна».

«Просили батько, просили й мати у неділеньку чисту до нас на хліб, на сіль, на коровай, - до двору нашого, - на наше весілля...», – так, зазвичай, починалося поліське весілля. І на початку фестивалю весільний обоз – запряжені коні й прикрашені вози – з центру міста вирушає до двору проведення свята – території Сарненського історико-етнографічного музею.

Автентичні пісні, веселі жарти, приказухи, весільні музики, гості у полотняних прадідівських нарядах, молодята у старовинному весільному вбранні, перев'язані рушниками хрещені батьки, свати з весільними кошиками – все це дозволяє відчувати святкову атмосферу минулого століття, привертає увагу перехожих, які з цікавістю долучаються до дійства.

У святковій фестивалійній програмі весільної обрядодії беруть участь народні та зразкові аматорські фольклорно-автентичні гурти та ансамблі народної пісні Сарненщини. Кожен колектив готує одну із частин весільного обрядодійства, що побутувала у їхньому селі. Тож глядачі мають змогу подивитись фрагменти обряду, а саме: «Сватання», «Вінкоплетіння», «Випікання короваю», «Вбирання короваю», «Вбирання молодої», «Збирання молодого до молодої», «Приїзд молодого по молоду», «Перезва», «Ходіння біля діжі», «Ділення короваю», «Запорожці на весіллі», «Сніданок молодій» другого дня весілля. На святі до уваги присутніх діють виставки весільного хліба, вишитих рушників, старовинних божників, весільних фотопортретів, ярмарок народних ремесел, майстер-класи по виготовленню весільних квіток та вінків тощо.

Минулоріч, зважаючи на введення військового стану в країні, працівники КЗ «Палац культури» Сарненської міської ради організували та провели етновечірку «Осінь весільна» у міському кафе «CRAFT». Народний аматорський фольклорно-автентичний колектив «Родина» села Бутейки показав фрагменти поліського весілля: вбирання весільного гільця, пов'язання намітки молодій та ділення короваю, які супроводжувались самобутніми піснями та діями. Варто зазначити, що коровай прикрашали

калиною, барвінком та трепетунами. Цікаво, що таке трепетуни? Це особлива оздоба весільного короваю на Сарненщині – такі собі гірлянди із соломинок та кольорових квадратиків.

«Гостями» на весіллі були відвідувачі кафе. Дружки молодої прикололи гостям «квітки» (бутоньєрки) прикрашені барвінком, а ті в свою чергу обдаровували дружок грошима, які дівчата збирали у глиняний глек, перев'язаний червоною лентою (стрічкою). Після обряду пов'язання намітки гості та молодята полинули у танок, дружно вивчаючи поліський танець «Печоное порося». А по завершенні весілля розділили коровай і роздавали гостям «коровайні шишки».

Реалії сьогодення вимагають від нас опанування та активного використання новітніх інформаційних технологій. Якщо ще зовсім недавно потреба у цифрових навичках була хоч і необхідною, проте були альтернативи, то зараз, саме на часі активно зайнятися самоосвітою та цифровою грамотністю.

З метою підвищення цифрової грамотності населення Сарненська центральна бібліотека КЗ «Сарненська ЦСПШБ» з 2020 року зареєстрована у мережі хабів цифрової освіти на платформі Дія. Цифрова освіта.

Під час війни дуже багато послуг і можливостей перейшли в онлайн, тому бібліотекарі таким чином відкривають літнім людям нові можливості. Починаючи з 2013 року, у центральній бібліотеці успішно діє Школа комп'ютерної грамотності «Рівність поколінь» для людей старшого віку. Навчання проводяться два рази на рік, у групах. Зважаючи на попит навчання серед людей похилого віку, з минулого року розпочалися індивідуальні навчання «Я і Гаджет», де всі бажаючі можуть удосконалити знання з користування смартфонами та планшетами.

Бібліотека забезпечена комп'ютерною технікою, швидкісним інтернетом та кваліфікованими працівниками, які пройшли навчання на базі тренінгового центру КЗ «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотек» та мають досвід у проведенні даних заходів. Оновленню комп'ютерної техніки сприяла участь Сарненської ЦБ у проєкті «Бібліотекарі України та Німеччини – разом до Перемоги» від німецького фонду Ернста фон Сіменса за сприяння Німецької бібліотечної асоціації, в межах якого бібліотека отримала один сучасний комп'ютер з ліцензованим Windows10.

Комп'ютерні курси для людей старшого віку є однією з найпопулярніших послуг бібліотеки, не втрачають позицій у цьому рейтингу й індивідуальні заняття по роботі зі смартфоном. Щороку навчанням охоплюється близько 100 осіб. Програма курсу включає основні теми: основи роботи на комп'ютері; будова комп'ютера та його основні пристрої; робота з файлами та папками; Інтернет, браузері та пошук інформації; Skype та Viber: спілкування у месенджерах. А також при бібліотеці створені електронні онлайн-сервіси: медична система Helsi, онлайн банкінги, інтернет-магазини та купівля, особисті кабінети комунальних служб, сервіси бронювання та придбання квитків на автобус та потяг.

Процеси глобалізації та інформатизації в Сарненській громаді суттєво вплинули і на технології освітнього процесу. Виклики та потреби часу, зокрема пандемія та повномасштабна війна, спонукали адміністрацію КЗ «Сарненська дитяча музична школа» до вивчення та запровадження нового досвіду в питаннях діджиталізації освітнього простору в мистецькій школі.

І що ж має заклад в результаті впровадження цифрових технологій? Це електронний документообіг (електронні журнали, щоденники, таблиці, розклади занять, робочі плани викладача, звітність тощо), доступ до шкільної документації у зручній для викладача час, контроль адміністрації за освітнім процесом на відстані, що значно полегшують комунікацію «директор-викладач», допомагають раціонально використати робочий час та одночасно підвищувати рівень власної цифрової компетентності.

Щоб поділитися власним досвідом застосування цифрової платформи у повсякденній роботі, управління культури, туризму, молоді та спорту Сарненської міської ради спільно з КЗ «Сарненська дитяча музична школа» проведено Міжрегіональний семінар «Мистецька школа в смартфоні».

Задум швидко втілили в життя, хоча й вимагав значних організаторських зусиль: підбір місця проведення, що задовольняло би усі вимоги до укриття (адже у воєнний стан безпека учасників семінару – передусім), забезпечення заходу оргтехнікою та меблювання приміщення, залучення викладачів дитячих музичних шкіл нашої області й колег комунального початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу «Дитяча школа мистецтв №5 ім. І.О.Дунаєвського» м. Харків, а також обласних фахівців галузі.

Питання семінару торкалися актуальних та сучасних проблем мистецької освіти в умовах сьогодення: новий формат управління школою, цифровізація освітнього процесу, проєктна діяльність для залучення додаткового фінансування для розвитку закладу, робота з дітьми з особливими освітніми потребами на уроках з фортепіано та художнього мистецтва. Також для учасників семінару презентована збірка п'єс для шестиструнної гітари «Медова акварель» Юрія Цовми, харківського викладача з класу гітари, композитора, художника, автора-виконавця.

«Це дуже корисний, сучасний і необхідний проєкт. Сучасній мистецькій освіті бути!» – підсумувала міжрегіональний семінар директорка КЗ «Рівненський центр народної творчості» РОР Ірина Рачковська-Баковецька.

Результатом такого цікавого досвіду стало підписання між КПСМНЗ «Дитячою школою мистецтв №5 ім. І.О. Дунаєвського» м. Харків та КЗ «Сарненська дитяча музична школа» договору про співпрацю в напрямку

музичного мистецтва, початкової мистецької освіти, навчально-методичної роботи, взаємним обміном досвіду з метою поліпшення якості навчання та підготовки фахівців. У рамках підписаної угоди 2 березня, відбулася перша онлайн-зустріч між викладачами теоретичного відділу обох музичних шкіл. Сарненська міська територіальна громада відкрита до нових ідей, не зупиняється у впровадженні нових проєктів й залюбки ділиться досвідом.

*За матеріалами управління культури,
туризму, молоді та спорту
Сарненської міської ради.*

ПІВСТОЛІТТЯ – ПІД ОПЛЕСКИ «БРАВО!»

Народному аматорському театру КЗ «Радивилівський міський Будинок культури» - 50 років! Далекі 70 – ті роки стали початком історії нашого театру. А 1975-го року драматичному колективу Радивилівського районного будинку культури було присвоєно почесне звання «народний». За роки діяльності колектив театру неодноразово виборював звання лауреатів і дипломантів обласних оглядів-конкурсів. Свою майстерність актори-аматори демонстрували перед жителями Радивилова і громади, міст Рівне, Дубно, Острога, Березного, Млинова, Бродів.

Багато сценічних «перлин» у творчому доробку радивилівських театралів-аматорів. А серед кращих постановок можна назвати такі вистави: «У неділю рано зілля копала» (В.Василько), «Ніч на полонині» (О.Олесь), «Бувальщина, або на чужий коровай рот не відкривай» (А.Велисовський), «Сватання на Гончарівці» (Григорій Квітка - Основ'яненко), «Різдвяна ніч» (М. Старицький), «Русалчина ніч або Утоплена» (М. Старицький), (Т. Г. Шевченка) «Назар Стодоля», І.Карпенко-Карого - «Наймичка», «Безталанна».

Із виставою „Ніч на полонині” за п’єсою О. Олесь колектив радивилівського театру виступив на I Всеукраїнському огляді народної творчості і виборів перше місце серед драматичних колективів області. Це висока мистецька нагорода людям, які душею й серцем вкладаються у бурхливий потік творчості після напруженого робочого дня кожен за своїм фахом. У школі, лікарні, на виробництві чи, навіть, перебуваючи уже на заслуженому відпочинку...

З театралізованою композицією „Я прийшов до тебе, Берестечко”, присвяченої до 350-ї річниці Берестецької битви, театр взяв участь у творчому звітні майстрів художніх колективів Рівненщини у м. Києві, в рамках II Всеукраїнського огляду народної творчості. Неодноразово

народний аматорський театр був учасником обласних фестивалів, оглядах-конкурсів „Театральна весна”, „Театр - дітям”, «Палітра театральної осені». І це завжди яскраві, пам'ятні епізоди творчості, які мотивують акторів ставити перед собою нові завдання і з насолодою виконувати їх, збираючи повні глядацькі зали, розвиваючи театральне мистецтво не лише задля урізноманітнення культурно-просвітницьких проєктів у громаді, але і з метою реалізації важливих волонтерських ініціатив. У час воєнного протистояння, коли уся країна допомагає ЗСУ, коли театр теж став вийнятком.

Сьогодні актори театру - це справжні шанувальники театрального мистецтва, люди, які безмежно закохані у театр, і які вірять у силу високого мистецтва: Андрій Сірко, Наталя Каючко, Ліна Михайлова, Віктор Коханець, Богуслав Чорнобай, Віра Хмель, Оксана Нестеренко, Ігор Мирончук. Усі вони різні за віком, професіями, жоден актор не працює у Будинку культури. Але всі вони закоханні у театр, мають бажання і поклик серця творити. Акторська майстерність, гра у театрі - все це зачаровує і змушує задуматися про те, що таке аматорський театр: це просто хобі людей, чи серйозна і творча діяльність, яка об'єднує навколо спільної ідеї, театрального життя міста?

Жодна справа неможлива без любові – у контексті діяльності театру – любові до мистецтва, до ролей, які виконують, з думкою про людей, які прийдуть на прем'єрний показ. Ця любов народжує творчість і життя наповнюється іншими відтінками.

В Україні йде війна, ми боремося з російськими загарбниками і наш аматорський театр також став на підтримку українського духу та українського мистецтва.

У лютому 2023-го народний аматорський театр міського Будинку культури презентував прем'єрний показ вистави «Розум і серце» за мотивами п'єси Івана Карпенка - Карого, яку було присвячено збору коштів на потреби Збройних Сил України.

«Я вдячний кожному зі своїх акторів, які не просто успішно впоралися з ролями, а ще, по-суті, стали волонтерами культури. Своєю грою кожен із них продемонстрував, як ми пишаємося, що народилися українцями, ми вдячні нашим захисникам за ту свободу, яку тут відчуваємо, за можливість збирати людей та дарувати їм віру у Перемогу», - так прокоментував показ благодійної вистави режисер Григорій Комар. Таким чином, наш театр – це

неповторне обличчя українського мистецтва, українських традицій і духовності. Він дихає в унісон із реальним життям суспільства, його прагненнями, наповнює духовним та інтелектуальним потенціалом.

Під час показу вистави було встановлено скриньку для благодійного збору, і не оголошено ціни за вхідний квиток. Кожен робив той внесок, який вважав за потрібне. У підсумку, за прем'єрний показ було зібрано 19 тисяч гривень.

Напередодні Міжнародного дня театру щиро вітаємо всіх аматорів сцени, усіх, чиє життя пов'язане з театром. Від усього серця бажаємо натхнення, благодатних умов для розвитку Вашого таланту, втілення задумів, для плідної та успішної праці на творчій ниві. Бажаємо здоров'я, культурного розвитку, реалізації усіх талантів та великих досягнень у мирній Україні!

*Матеріал підготувала
заслужений працівник культури,
заступник директора
Радивилівського будинку культури,
Алла Комар*

Автентичний фольклор по-рівненськи (фольклорний гурт «Горина»)

Фольклорні аматорські та професійні колективи це те творче явище, ті музичні спільноти, які почали активно створюватися у 80-ті роки минулого століття. Перебуваючи у такому середовищі, люди мають можливість доторкнутися до свого музичного коріння, до первинного традиційного мистецтва.

Одним з таких колективів є фольклорний гурт "Горина" з міста Рівного, який досліджує та популяризує традиційний поліський спів в Україні та за її межами. "ГОРИНА" це слово з прадавніх народних говорів. Так на Рівненському Поліссі називали червону нитку, якою вишивають рушники та одяг. Колектив створений у далекому 1979 році.

Це перший молодіжний осередок на Рівненщині, який почав досліджувати та вивчати традиційні пісні у ті непрості для всього українського роки.

Організатором та мистецьким керівником ансамблю упродовж двадцяти років був заслужений працівник освіти України Василь Михайлович Павлюк. Талановитий педагог тодішнього Інституту культури, зумів прищепити любов до цієї справи багатьом студентам-учасникам "Горини" та студентам кафедри народного співу, яка через ініціативу та великі зусилля Василя Михайловича відкрилася у тодішньому Інституті культури. Вчитель запалив любов до цієї справи на все життя.

З 1999 року керування колективом було доручено учням Василя Михайловича Людмилі та Сергію Востріковим. Репертуар колективу складається з творів, записаних керівниками та учасниками колективу у фольклорних експедиціях. Колядки, щедрівки, веснянки, петрівчані, купальські, жнивні... Увесь річний пісенний календар утвердився у репертуарі.

Зафіксовано та вивчено цілісний обряд весілля з с. Рокитного та с. Залав'я.

Весільна поліська обрядовість є частою візитівкою колективу. Учасниками вивчена численна кількість ліричних та жартівливих пісень, автентичних побутових танців, записаних у селах Рівненщини. Золотим фондом лишилися у репертуарі твори в аранжуванні Василя Михайловича Павлюка. За 44 роки своєї діяльності, через вишкіл у горинській музичній спільноті пройшло понад 500 учасників. Любов до рідного традиційного мистецтва залишилася у їхніх серцях на все життя, а також передається дітям та онукам. Численна кількість випускників "Горини" пов'язала свою професійну діяльність з традиційною музикою, з народним мистецтвом. Вони є провідними спеціалістами в позашкільній освіті, будинках творчості, Будинках культури Рівненщини та багатьох регіонах України. Гориняни - часті гості у селах, ретельно вивчають говірки, народні обряди та звичаї, фіксуючи на аудіозаписах пісенні зразки. Створилися молодіжні та дитячі фольклорні гурти, підтримуються горинянами у селах автентичні виконавці, родинні ансамблі, що є дуже важливим для збагачення знань та вмінь підрастаючого покоління у цій галузі.

Масштабною є географія концертних виступів колективу "Горина": Сербія, Македонія, Чехія, Словаччина, Польща, Італія, Білорусь, Литва, Латвія це країни, де аплодували горинянам неодноразово. Плідною є творча діяльність і рідній Україні. Зокрема у Рівненській області та м. Рівному. Протягом своєї творчої діяльності гурт "Горина" тісно співпрацює з КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» РОР. Завдяки співпраці було реалізовано унікальні проєкти всеукраїнського масштабу з метою збереження культурної спадщини. А саме:

«День вишиванки» у ЕтноСадочку, «ТКАЦТВО. UA», «День національного костюму», цікаві заходи у Обласному перинатальному центрі, породіль та вагітних навчали співати колискових, обласні семінари по збереженню елементів НКС.

"ГОРИНА" є переможцем, лауреатом та дипломантом численних конкурсів та фестивалів в Україні та за кордоном. Гориняни дуже пишаються званням лауреата міської премії в галузі народного мистецтва ім. В. Павлюка.

У 2024 році виповниться 45 років Рівненському колективу "Горина". Ми здолаємо ці важкі, воєнні часи. Збережемо свої традиції задля наступних поколінь. Бережімо своє коріння. Слава Україні!

*Матеріал наданий керівником
фольклорного гурту «Горина»
Людмилою Востріковою*

«Слова, що піснею стали»

Андрій Пастушенко є творчою, обдарованою особистістю, талановитим і самобутнім митцем, який з дитинства обрав непростий, але праведний шлях – відтворення та збагачення пісенного етносу України. Гуманістично спрямовані, людиноцентровані погляди цього відомого композитора, аранжувальника й історика національної музичної спадщини, спрямовані на виховання громадянина-патріота, морально-стійкої особистості, що здатна не лише оспівувати красу рідного краю, а й – за потреби – боронити її. Знаний педагог, уславлений поліський пісняр, засновник багатьох фольклорних колективів, що здобули звання «народний», Андрій Пастушенко отримав і розвинув багатогранний талант, який сформував надалі активну громадянську позицію, завдяки чудовим людям, патріотам рідної землі – батькам. Саме батько був першим учителем музики для малого Андрійка, саме мама змогла з ранніх літ прищепити любов до держави, людей, неповторної природи Галичини. Пізніше Андрій Семенович віддав шану й батькам, і землякам-тернополянам, демонструючи високий рівень виконавської майстерності своїх «дітищ» – народного ансамблю пісні й танцю «Живограй» та інших колективів. Завдяки старанням майстра велич української музично-етнографічної культури осягнули глядачі Польщі, Німеччини, Словаччини, Угорщини і, звісно ж – рідної неньки України. Близько тисячі концертів, фольклорно-етнографічних і театральних вистав, виступів просто неба перед різними верствами населення – від селян і робітників та до представників мистецької царини й учасників міжнародних музичних фестивалів – ось далеко не повний творчий шлях, проходження якого уможливили любов до народної пісні, дослідження її витоків і створення вагомого авторського доробку. А доробок професора Андрія Пастушенка налічує понад п'ятсот творів вокальної музики, згрупованих у тридцяти пісенних збірках, сорока навчально-методичних посібниках і підручниках, як-от: «Народна пісенна спадщина Рівненщини і Тернопільщини», «Вітрила надії», «Вишиванка від мами», «Земляки», «Цвіт рясний над росами», «Верніться живими», двадцяти збірниках наукових праць.

Як композитор неокласичного фольклорного жанру Андрій Пастушенко сформувався під впливом уславлених майстрів української пісенної творчості – А.Шевченка, М.Вонарха, Ю.Остапчука, О.Олійника. Їм майстер завдячує становленню під час навчання в Київському інституті культури імені Корнійчука, де виробив власне бачення пісенного мистецтва, методологічні, науково-теоретичні, художньо-естетичні й морально-етичні принципи педагога та композитора; здійснив перші спроби аранжування народних і написання своїх музичних творів. Методичні принципи, закладені під час опанування дисциплін професійного циклу, як-

от: диригування, гармонія, аналіз музичних форм тощо, пізніше складуть підґрунтя його авторської системи, що на сьогодні прикметна застосуванням методів порівняльного аналізу та практичного експериментування, інноваційного методу музичного паралелізму, базованого на поетапному паралельному зіставленні первинного народного та класичного музичного матеріалу.

У вивченні українського пісенного мистецтва Андрій Пастушенко завжди керувався й концептуальними художньо-естетичними принципами, сутність яких полягає у піднесенні творчих здобутків народу, оспівуванні його величі, краси та непереможності. Ознайомлення з творами композитора дає змогу відкрити для себе прогресивного митця, який усвідомлює потреби часу й особливості національної культурно-історичної своєрідності. Пісенні твори професора Пастушенка вже давно полюбилися українському слухачеві та, без перебільшення, стали народними. Із них найбільшу популярність здобули яскраві та мелодійні твори на вірші поетів-піснярів Олександра Богачука, Євгена Гущина, Петра Велесика, Віктора Міроненка. У пісенному доробку митця є й композиції хорові, сольні, ансамблеві із супроводом, музика до спектаклів. Вони різняться за стилем і жанрами – патріотичні, ліричні, колискові, обрядові (колядки, великодні) й інші. Окремо відзначимо, що глибину розуміння громадянсько-патріотичних особливостей українського народу, його прагнення до незалежності та європейських цінностей закладено в одному з новітніх творів митця – «Верніться живими», що є відтворенням за допомогою засобів музичної виразності психологічної драми українського народу та символу його перемог над силами зла.

Загалом, творчість Андрія Семеновича Пастушенка – неоціненний внесок у музично-поетичну скарбницю України. Патріотично зорієнтований, творчий доробок митця може слугувати формуванню таких потрібних і дефіцитних нині цінностей особистості, як: патріотизм, гуманність, віра у майбутнє, толерантність, справедливість, чесність та ін. Широке й ефективне впровадження мистецько-педагогічних творів Андрія Семеновича Пастушенка у навчально-виховний процес сучасних закладів освіти, сприятиме кращій підготовці молодого покоління до досягнення життєвих цілей і формування з його представників справжніх патріотів.

*Матеріал підготував український вчений, з
основник і розробник нового напрямку
педагогічної науки – аксіопедагогіка,
доктор педагогічних наук, професор,
проректор Рівненського державного
гуманітарного університету, Юрій Пелех*

«Той, хто не знає свого минулого – той не має майбутнього».

Мистецький досвід обрамлений війною

Народні ремесла є невід'ємною частиною культури та побуту традиційного українського суспільства. Українці завжди були особливими: свої оселі прикрашали власними тканими виробами - доріжками, скатертинами, рушниками. Доповнювали кімнати у будинку якимись прикрасами з природних матеріалів, це могли бути плетені кошики, підставки, декоративні елементи з соломи. Ткацтво і плетіння з природних матеріалів це унікальне мистецтво, бо заклало у собі зародки великої творчої свободи, фантазії, неповторності та оригінальності. Нічого подібного нема ніде у світі.

Вже традиційно, щовесни, гостям відкриває свої двері державний історико-культурний заповідник міста Дубно «Дубенський замок». А у ньому - неймовірно колоритна мистецька акція: «Мелодії вічного джерела». Щорічно КЗ «РОЦНТ» РОР презентує творчі мистецькі роботи видатних майстринь Рівненщини, цьогоріч це Галина Логощук та Ірина Кухар.

«Ткацтво для мене – це життя, це спокій», - саме такими словами охарактеризовує своє ремесло майстриня з села Балашівка, Березнівської міської ради Рівненського району, Галина Логощук.

Майстерність ручного ткацтва, так, як і сам ткацький станок, передався Галині Логощук, як родинний спадок від її матері. А вже тій, це мистецтво передала та прищепила бабуся майстрині. За словами діда майстрині цей верстат має давню історію: успадкувала його родина ще від пра-прабабусі. Попри 200-річну історію, верстат відмінно працює і нині, що не може не захоплювати. Галина Логощук виховує двох доньок, але генетично любов до ткацтва передалася лише молодшій.

«Коли я працюю за верстатом, то відчуваю себе такою ниточкою між минулим, теперішнім і майбутнім, - продовжує майстриня. - Вперше до ручного станкового ткацтва долучилася в 25 років, а вже в 26 виткала перші свої роботи. Це були рушники, які презентую сьогодні на виставці. Кольорову гаму для своїх витворів черпаю від природи, сходу і заходу сонця. Саме це надихає мене у творчості».

У доробку Галини Логощук велика кількість тканих лляних рушників, рядна, покривала, подушки та доріжки. І це лише третя частинка краси, яку вона презентувала тут. «Сама дивуюся тому, де його стільки взялося, адже я тчу тільки взимку і ночами, бо маю купу роботи: село, господарство... Самі розумієте», - з посмішкою каже майстриня.

Саме любов до природи стала тою ниткою, що поєднала наших народних майстринь у створенні робіт, що тут представлені: пані Галину природа надихає до кольору, а роботи Ірини Кухар виконані із цих природних

матеріалів. Майстриня виготовляє, як традиційні ужиткові вироби, так і сучасні художні композиції із лози, соломи, листя кукурудзи, трави-осоки.

Ірина Кухар народилась у 1978 році у селі Мар'янівка Здолбунівського району Рівненської області. Плетінням з природних матеріалів почала займатися ще з дитинства. Але творчі люди на одному ремеслі не зупиняються, Ірина обожнює вишивати, вивчає історичне минуле свого ремесла, його традиції, побутування серед певних груп населення, проводить майстер-класи, як для дітей, так і для дорослих.

«Для жіночих рук лозоплетіння – це дуже важко», - зізнається майстриня. - Особливо, якщо виплести якусь побутову річ, наприклад, той самий кошик, тому я також працюю з листячком кукурудзи, осоки і спробувала свої власні техніки з виготовлення прикрас, віночків, різного типу декору». Згодом дізналися, що в Україні Ірина Кухар перша, хто почав таким займатися.

Нині народне мистецтво – це те, що особливо на часі. Адже у період війни над важливо тримати культурний фронт, примножувати, популяризувати та продовжувати народні звичаї, традиції та ремесла. Впевнені, що такі майстрині, як Галина Логощук та Ірина Кухар – це приклад того, як у сучасних реаліях берегти та примножувати своє, рідне. Зичимо для них успіхів у всіх починаннях, натхнення у творчості, в їх роботах та здійсненні нашої головної мрії – великої Перемоги. А ще впевнені, що їх вироби гідні того, щоб їх побачили не тільки у всіх куточках України, а й у світі.

*Матеріал підготувала
провідний методист з
нематеріальної
культурної спадщини Герасимчук Ольга*

“Мелодії вічного джерела”: травень 2022 воєнного року

Українські традиційні види декоративно-прикладного мистецтва певний час були забуті, разом зі знищенням всієї української культури. Сьогодні маємо можливість спостерігати період відродження української національності, культури, народних ремесел. Тому, саме сюди, ми впевнено можемо віднести виготовлення ляльки-мотанки, так як вона стає на один рівень з вишитими рушниками, ткацтвом, мистецтвом кераміки, гончарством та багатьма іншими прекрасними ремеслами.

Лялька - мотанка - це витвір мистецтва, поєднання минулого і сучасного, це зв'язок з предками, посередник між старшим та молодим поколінням, це наша культурна спадщина, адже цьому ремеслу близько 5000 років. Вона з'явилася тоді, коли люди почали вирощувати льон, тому що раніше її робили з домотканого полотна, фарбували соком буряка, бузини, тощо. Українська мотанка – не просто іграшка, а оберіг, що символізує неперервний зв'язок між поколіннями та є посередником між живими та мертвими душами, має чарівні властивості, бо використовувалась в обрядах, пов'язаних з народними святами. Виготовляючи таку ляльку у неї вплітали все те, від чого людина хотіла позбутися (біди, хвороби) і спалювали на вогнищі або топили у воді.

На сучасному етапі, народні майстрині за матеріалами відтворюють зразки старих ляльок, створюють авторські ляльки, використовуючи образи народних. Якщо ляльки, які робилися жінками в українських селах, були простими, з залишків тканин, зношеного одягу, то сучасні майстрині мають великий вибір якісних матеріалів, часто використовують в декорі традиційну вишивку.

До таких талановитих народних умільців можна віднести майстриню з села Мочулище Дубровицького району Сарненської територіальної громади (ТГ) – Довжик Оксану Василівну. Все своє життя вона щось творила: шила, в'язала, вишивала... Самою мотанкою пані Оксана займається з 2016 року. Кожній своїй ляльці вона власноруч вишиває і сорочку, і намітку, наповнює любов'ю, віддає частинку своєї душі та енергію. Мабуть і тому вони отримують позитивні відгуки від замовників.

У 2020 році відбулася перша персональна виставка Оксани Василівни, після якої частину колекції роздарувала, а іншу частину віддала у школи, садочки, бібліотеки.

А вже у 2021 році майстриня створила колекцію різних ляльок-мотанок та долучила їх до музею «Бабусина світлиця» у селі Мочулище Дубровицької міської ради.

Незважаючи на воєнний стан у країні, нова колекція мотанок Оксани Василівни побачила світ і в 2022 році, презентувала їх у Рівненській обласній універсальній науковій бібліотеці у рамках обласної мистецької акції «Мелодії вічного джерела». Відвідувачі мали можливість на заході милуватися колоритними образами мотанок, так як у вбранні ляльок була присутня, як машинна так і ручна вишивка. Використала майстриня у створенні образів домоткані і вишиті колишні рушники.

Пані Оксана бере активну участь у місцевих, районних, обласних, всеукраїнських та міжнародних виставках, фестивалях, святах. Проводить майстер-класи з виготовлення народної ляльки, а також окремих елементів одягу ляльок. Цьогоріч долучилась до створення календаря «Таїна української ляльки». Роботи Оксани Василівни Довжик беруть участь у великих проєктах «Ляльки мандрують світом», «Княгині та князівни України». Також її роботи є в приватних колекціях на території нашої країни так і за кордоном - США, Ірландії, Іспанії, Чорногорії, Єрусалимі.

*Матеріал підготувала
провідний методист з
нематеріальної культурної спадщини
Герасимчук Ольга*

Поліська «Дудка-викрутка – елемент НКС Рівненщини, що увійшов у національний перелік.

Дудка-викрутка – це давній традиційний музичний інструмент, в окремих випадках – народна дитяча іграшка, яка була поширена на Рівненському Поліссі.

Дудка-викрутка, здебільше використовувалась, як пастуший інструмент. Чоловіки, коли виганяли худобу на пасовисько «за товаром», брали з собою дудку і виконували на ній різні награвання. Виконувана на дудках музика – це пастуший репертуар (борові, косарські, пастуші награвання-імпровізації). У період коли виганяли худобу на пасовище, могли змайструвати інструмент, або зробити у лісі заготовки для дудки і виготовити інструмент у домашніх умовах. Процес виготовлення викрутки вважався досить складним. Він потребував від майстра особливих спеціальних вмій та знань, які набувалися з досвідом у повсякденній праці. Дудки могли виготовити пастухи підліткового або дорослого віку, набуваючи досвід у процесі різноманітної ремісничо-трудової та музично-виконавської діяльності, і в цьому вони виступали хранителями і поширювачами спадкоємних традицій технології конструювання й музичного виконання.

Спосіб виготовлення дудки-викрутки полягає у викручуванні серцевини “стрижня” з деревини, у результаті чого, цей інструмент отримав

відповідну

назву

“викрутка”,

“крутка”.

Для майстрування дудки пастухи використовували хвойну породу дерев, а саме-сосну, процес підбору якої був досить нелегким. Найкращою вважалася деревина молоді сосни довжиною 3-5 метрів, яка обов'язково повинна рости на високих галявинах, в освітлених, сухих, відкритих місцевостях. Рідко траплялося належне дерево у лісі, оскільки його серцевина, не отримуючи достатньої кількості сонячного світла, набирала бурувато-червоного кольору, що було ознакою її непридатності для викручування (швидко ламалася). Для виготовлення дудки-викрутки зрізують верхню частину молоді сосни. Як розповідали майстри – треба відрізати третє чи четверте «коліно» – (літо) дерева, щоб воно було рівне й

без сучків.

Викручується дудка-викрутка двома способами:

а) фіксується заготовка в дерево, веподібної форми – «розкарака», яка є «під рукою», (у більшості випадків, для зручності, це найближче дерево від місця майстрування, чи в корінь дерева який виступає із землі);

б) для фіксації, заготовка намотується на гілку берези й затискається до основи стовбура дерева.

Викручена заготовка використовувалася для виготовлення музичного інструменту – дудки-викрутки із 5, 6, 7 отворами, дитячих іграшок (свищиків, гопал, лопал, стрельб з корком, плювачок та форм для виливання воскових свічок.

Є різні пояснення майстрів щодо пори року в яку краще виготовляється дудка-викрутка. Від весни до осені, але переважна більшість інформаторів найкращою порою для викручування дудки вважає весну.

Перед грою дудку-викрутку завжди треба змочувати для кращого звучання. В с. Переброди кажуть – «напоїти дудку». Є такі різновиди дудки-викрутки: гранена, частково гранена, з корою та разтрубом, кругла (гладка). Корки в них були гладкі або з виступом для регулювання подачі повітря. «Окенця», «голосніки» – отвори через які резонував звук, робили круглими, напівкруглими, квадратними, прямокутними. Їх вирізали чи пропалювали, як з верхньої передньої частини дудки-викрутки, так і з нижньої. Вирізання робили косим зрізом або прямокутним вирізуванням. Отвори для гри на дудці-викрутці пропалювали розпеченим залізним прутом чи розжареною гілкою дерева.

Виконання на дудці могло бути сольним, сольним зі співом (виконавець спочатку грав мелодію пісні, яку пізніше буде співати в гурті, коли гурт співає пісню, а музикант-виконавець на дудці-викрутці грає ту ж саму мелодію з різноманітними обіграваннями). Супровід пісень дудкарями був дуже поширений на Поліссі. Це виконання різножанрових пісень: календарно-обрядових, трудових, ліричних та ін. Музикант-виконавець, зберігаючи основну мелодичну та ритмічну структуру, урізноманітнює штрихову палітру, обіграє мелодію так, що в ній з'являються музичні

прикраси (трелі, морденти). Як правило, інструментальна мелодія дублює вокальну в унісон (або октавний унісон), але зустрічається й виконання окремих звуків, фраз.

Головним у парі «спів-супровід» є спів, а музика виконує супровідну функцію. У процесі гри зі співом, дудкар може робити перегри (в основному повторення куплету і приспіву або фрагмента виконуваної пісні). Гра інструментальних версій пісенного поліського репертуару має доволініший характер розігрування мелодичної структури, ритмічної та темпової стилістики, проте, інтонаційний контур самої пісні простежується добре.

«Дудку-викрутку» виготовляли чоловіки різного віку для певного використання:

1. Чоловіки з музичним слухом виготовляли «дудку-викрутку» для себе як музичний інструмент для відтворення почутих мелодій, власних награвань, імпровізацій чи для акомпанементу іншим співакам – чоловікам і жінкам.

2. Чоловіки без музичного слуху виготовляли «дудку-викрутку» для музикантів різного віку, які відтворювали почуті мелодії, награвали власні імпровізації чи акомпанували іншим співакам – чоловікам і жінкам.

3. Односельчанин чи знайомий з іншого села виготовляв «дудку-викрутку» для своїх дітей, родичів, знайомих для музикування чи акомпанементу іншим людям.

4. Батько, родич, односельчанин чи знайомий з іншого села виготовляв «дудку-викрутку», яка слугувала іграшкою для малих дітей.

5. Юнаки та молодь старшого віку, перейнявши традицію виготовлення «дудки-викрутки» від старшого покоління чи однолітків які вже раніше оволоділи вище згаданою традицією, вміли виготовляти такий виріб для музикування чи забави.

Практикою виготовлення та гри на поліській дудці володіє лише невелика кількість чоловіків, що ставить під загрозу швидке зникнення та забуття цієї традиції. Інформацією про цю ділянку традиційної музичної культури володіють також жінки похилого віку, які були сторонніми спостерігачами та неодноразово співали «борових» або інших звичайних пісень під цей інструмент. Найкращим знавцем процесу виготовлення та виконавцем на дудці, нині виступає Герасим Хомич, 1944 р. н., із села Переброди, Миляцької сільської громади, Сарненського району, Рівненської області. Герасим Хомич передав знання про виготовлення дудки-викрутки: Олексію Нагорнюку, Юрію Ковальчуку, Сергію Вострікову, Андрію Ляшуку, Максиму Бережнюку.

Виготовлення дудки та гра на ній колись існувала в багатьох районах поліського регіону, але до нашого часу це збереглося лише у віддалених осередках, зокрема найкраще – у північних селах Миляцької сільської громади, Сарненського району Рівненської області та Рокитнівської селищної громади Сарненського району, Рівненської області. На сьогоднішній день, мало де можна почути виконання на дудці-викрутці. Тільки на фольклорних фестивалях, майстер-класах.

Нажаль, місцева молодь, у регіонах, де саме виготовлялась дудка і музичне виконання на ній, зовсім не цікавиться цим давнішим ремеслом. В побуті «дудка-викрутка» практично не звучить.

«Дудка-викрутка» була поширена майже у всіх селах Полісся біля яких росли соснові ліси. У наш час, традиція виготовлення і використання «дудки-викрутки» знаходиться на межі зникнення. Негативну тенденцію спричинили як знищення лісів так і аварія на Чорнобильській АЕС та війна розв'язана

російською федерацією (воєнні дії та замінування лісів).

На основі описаних параметрів, технології виготовлення та відомостей, наданих носіями традиції про поліську сопілку «Дудку-викрутку», ми можемо краще зрозуміти роль, місце і значення застосування в народному побуті досліджуваного регіону. Переїнявши традицію виготовлення дудки-викрутки від Герасима Хомича, ми намагаємося зберегти та популяризувати її своїми виступами на концертах. Проводимо майстер-класи з методики виготовлення дудки-викрутки та гри на ній для своїх вихованців, учасників «Народного художнього колективу» гурту традиційного поліського співу «Ранкова роса» Рівненського ліцею №28 Рівненської міської ради, та для всіх поціновувачів традиційної музичної культури Рівненського Полісся.

*Матеріал підготували: Сергій Востріков -
провідний методист по роботі з громадами
та носіями нематеріальної культурної спадщини,
Юрій Ковальчук - провідний методист з дослідження елементів НКС*

Дивовижний світ писанки Рівненщини

Я писанка-красуня
Вся в рисках і квітках.
Красу митців несучу я,
Їх славлячи в віках.
(Олександр Олесь)

Писанка. Унікальна. Чарівна. Неповторна. Ти прийшла до нас із сивої давнини, ти пережила віки, ти продовжуєш жити і сьогодні, радуючи нас у Великодні свята розмаїттям кольорів та незліченною кількістю орнаментів.

Мов та могутня ріка, вбираючи на своєму шляху десятки, сотні ручаїв і річок, так і вони зуміли увібрати і зберегти у своїй пам'яті та донести до наших днів те народне писанкарство, яке створювалося впродовж століть руками, розумом, хистом талановитих майстрів.

Якщо хтось спробує розписати маленьке куряче яйце, той одразу зрозуміє, яке це цікаве і захоплююче заняття. З чим можна порівняти почуття, яке неодмінно охопить вас, коли в небайдужих руках воно раптом перетвориться на витвір мистецтва? Хіба що з високим злетом душі, що відірвалася на деякий час від щоденних клопотів та опинилася в іншому, сповненому образів, гармонії і краси світі...

Ми ніколи не дізнаємося, хто вперше виготовив писанку, створив вишивку на полотні, виліпив з глини горщик чи розписав давню печеру. Але, безперечно, всіх цих людей об'єднує процес творчості, бажання глибше пізнати навколишній світ у його матеріальному та духовному вимірі.

Традиція розпису великодніх яєць дуже давня, відома багатьом народам світу, але в Україні вона збереглася найдовше і найяскравіше розквітла самобутніми шедеврами. Орнаментальні композиції на писанках виникли не випадково, у давнину вони наповнювалися особливим змістом і донесли до нас зашифровані у візерунках символи життя. Тому їх розписували на Великдень – свято світлого Воскресіння, вічного спасіння і перемоги життя над смертю.

На поч. ХХ ст. в кожній хаті на Рівненщині готували до цього свята десятки яєць. Їх переважно фарбували, занурюючи у посудину з цибулинням. Такі яйця називали «крашанками». Мешканці Південної Рівненщини, частини історичної Волині, окрім крашанок часто виготовляли писанки, які розписували воском. Інструменти для розпису називалися «ключками» чи «кісточками». У Рівненському районі їх виготовляли таким чином: коротку тонку паличку, найчастіше березову, з одного кінця розщеплювали, в отвір перпендикулярно вставляли і прикріплювали з допомогою ниток голку з намотаною на неї смугою тонкої бляшки чи цупкої фольги. Далі голку виймали, залишалася трубочка. Саме з допомогою такого простого інструменту волиняни в давнину розписували великодні яйця.

Перед початком роботи «кісточку» і віск обов'язково розігрівали на гарячому припічку. Коли віск розтоплювався і заповнював занурений в нього писачок, тоді, не гаючи часу, бралися за роботу. Починали розписувати яйце від товщої частини до тоншої рухом від себе, тримаючи його пальцями лівої руки і повертаючи в потрібному напрямку за «кісточкою», яка знаходилася в правій руці. Інколи для швидкості користувалися двома писачками одразу: коли віск холонув в одному, його опускали в розчин, а брали інший, наповнений розігрітою рідиною.

Часто розписували яйця лише раз, а потім опускали у фарбу (виходив двоколірний малюнок). Техніка ж різнокольорового розпису вимагала великої терплячості. Спочатку, після нанесення воском основної

схеми візерунка, яка після фарбування мала залишитися білою, опускали яйце в жовту фарбу. Через деякий час (приблизно годину) його виймали і, коли висихало, замальовували воском ті місця, що мали лишитися жовтими, та клали яйце в зелений розчин. Після цього знову закривали воском зелене тло і фарбували в червоне, а коли виникало бажання – в чорне. Гідна подиву і захоплення ця сумлінна робота!

Після фарбування яйця висушували і клали до миски, яку ставили на гарячий припічок або засовували до теплої печі на жарини, де вони припікалися. А коли віск танув, виймали, протирали ганчіркою і змащували салом.

Якими ж візерунками прикрашали великодні яйця писанкарки? Всі вони цікаві і самобутні. Найчастіше зустрічаємо геометричні - найбільш давні. Хоча їх первісне, символічне значення забулося, стерлося віками з людської пам'яті, але вони і сьогодні здатні пробуджувати нашу уяву, навіваючи далекі образи, адже в них бачимо геометризоване зображення природи і Всесвіту. Класичний тип розташування геометричних орнаментів на писанках такий: спочатку поверхня яйця розділялася впоперек і вздовж горизонтальною та вертикальною смугами, утворюючи хрестовину, на якій вибудовувалася композиція з різноманітних додаткових елементів і смуг. Свастики, безконечники, ромби, трикутники, зірки комбінувалися між собою і, завдяки майстерності їх творців, ставали частиною чудових композицій, наводячи нас на роздуми про безперервність руху в просторі і часі, взаємозв'язок всього сущого в природі.

Писанкарство Волині, маючи спільні риси, відзначається значним локальним розмаїттям. Цю тезу підтверджують фотосвітлини на яких зображені візерунки, що походять з Радивилівщини, яка нині знаходиться у складі Дубенського району Рівненської області. Ще на поч. 1990-х років їх дбайливо збрала і зберегла Н. А. Мельник, мешканка с. Хотин, відомий краєзнавець, яка все своє життя присвятила вивченню історії та культури рідного краю. На той час писанкарство на Рівненщині майже зникло. Лише деякі люди пам'ятали візерунки, якими в давнину оздоблювалися писанки, але самі вже їх не розписували. Тому значення відтворених на аркушах шкільного зошита орнаментів із Радивилівщини нині важко переоцінити, як і кропітку роботу рівненської писанкарки, заслуженого майстра народної творчості Вікторії Степанюк, яка перенесла їх на опуклу поверхню яєць, додавши кольору і створивши на їх основі чудові мистецькі твори. Їх багатство і розмаїття вражає!

З поширених геометричних орнаментальних елементів зустрічаємо восьмикутну зірку («рожу») та зображення хреста, як простого, так і

навкісного. Подив викликає багатоваріантність відтворення цих символічних знаків, які часто бачимо в інших творах мистецтва, зокрема у вишитих композиціях. Обидва знаки, нанесені на писанки, могли трактуватися як символи Воскресіння, перемоги світла над темрявою, добра над злом, а також у якості оберега від усього злого.

З інших традиційних геометричних візерунків зустрічаємо «сорок клинців», «плетінки», «решотки», «гребінчики», «драбинки». Відзначимо, що часто вони розміщуються на поверхні довільно, без додаткових схем. Дуже цікавими є сітчасті композиції та орнаменти з навкісних прямих та хвилястих смуг, що заповнюють всю поверхню яйця. Привертають увагу зображення безконечника, спіралей, сонця, місяця, зірок, що нагадують нам про безперервний колообіг у Всесвіті.

Чимала група писанкових орнаментів, поширених в обстежених селах Радивилівщини, пов'язана із землеробською тематикою: «вітрячки», «грабельці» («грабельки»), «гурочки», «колосочки». Багато елементів зображують насіння рослин. І це зрозуміло. Весна – час надій і сподівань селян на майбутній урожай, час пробудження природи. Тому так багато зустрічаємо в композиціях рослинних мотивів: зображення гілок та листя дерев («дубове листя», «сливочки»), рослин («сосонки», «папороть», «фікус»), квітів.

Рідше зустрічаємо самотутні антропоморфні, орнітоморфні та зооморфні орнаменти («чоловічки», «коники», «кури», «раки», «павучок», «гусячі лапки», «баранячі роги», «метелики» тощо).

Серед писанок, які виготовляли мешканці с. Хотин, в особливу групу варто віднести підписні. Окрім традиційних надписів «Христос воскрес! Воістину воскрес!», трапляються вписані в канву писанкових

візерунків імена та прізвища писанкарів та імена хлопців, яким писанки призначалися в подарунок. І хоча це явище є пізнім, але дуже цікавим і самобутнім.

Народні писанкарки і писанкарі (серед інформаторів зустрічаються і чоловіки) тонко відчували органічний зв'язок орнаменту з формою і структурою матеріалу. Навіть, якщо візерунки запозичували з інших речей, на поверхню яйця вони переносилися не бездумно. Його опукла форма давала більший простір для фантазії, імпровізації.

Не можна не дивуватися терпінню сільських умільців, які, попри всю складність цієї роботи, знаючи, що писанка, цей самобутній мистецький витвір людських рук, проживе зовсім недовго, щороку знову і знову бралися за неї у високому духовному піднесенні, керуючись бажанням зберегти народну традицію, гідно зустріти найвеличніше з християнських свят і реалізувати талант, дарований Богом!

Сучасні напрямки розвитку писанкарства на Рівненщині яскраво ілюструють твори майстра декоративно-ужиткового мистецтва Вікторії Степанюк, що на фото. Вікторія Миколаївна багато років досліджує місцеві традиції оздоблення великодніх яєць, займається реконструкцією забутих візерунків, створила тисячі авторських робіт, серед яких чимало справжніх шедеврів народного мистецтва.

Її артбук, що вміщує старовинні відмальовані писанки за записами «Писанка Рівненщини», який презентували у ТРЦ «Злата плаза» цього місяця захоплює візерунками її робіт. Ще всі відвідувачі мали змогу протягом 2-ох тижнів споглядати виставку робіт Вікторії Степанюк, де представлені особливі 300 писанок, що відмальовані за архівними малюнками, які зібрала Алла Українець, старший науковий співробітник Рівненського обласного краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України.

Писанка один з найяскравіших та найдавніших символів України. Писанка-найзагадковіший найчарівніший, найархаїчніший символ.

Ми ніколи не будемо знати хто вперше розтопив у черепку бджолиний віск, та наніс на яйце символи, заклинання. Поклав яйце у фарбу, зняв біля вогню з нього віск, і молився з ним богам щоб ішов дощ, щоб вродило зерно, щоб були здорові діти та повернулися з війни чоловік, брат, батько...

Писанками віталися на Великдень, дарували їх для здоров'я та краси. Писанками прикрашали оселі, розміщуючи їх біля образів, як обереги. Традиція написання писанки відома в багатьох народів світу, але тільки в Україні набула найбільшого розквіту. У мистецтві писанки відображається дух людський, який і до нині нас хвилює. Висока культурна майстерність, талант, природний розум нашого народу напевно найбільше розкрився в

писанкарстві. У наш час писанкарство чарує різноманіттям мотивів, узорів, буянням кольорів. Виховання, передача сакральних знань і витончених манер відображається у мистецтві писанкарства.

«З цим мистецтвом мене багато років тому, познайомив чудовий майстер народної творчості з Дерманя – Микола Огородник. З того часу відписана не одна тисяча різноманітних писанок, насамперед традиційних. Найбільше подобаються на писанках символи: дерево життя, квіти, пташечки, хатинки. Найчастіший символ, який зустрічається в моїх писанках це символ восьмикутної зірки. В представленій колекції, писанки створені в період повномасштабної війни, розв'язаної московією. На багатьох писанках зображені хатинки - символ захисту сім'ї, роду, України. Дуже часто на писанках зустрічаються квіти – символ пробудження всього живого. Писанки показують багатство і велич Української землі, рідного краю, силу і приємність традицій, любов до мистецтва», - розповідає Вікторія Степанюк.

Збереження традицій роду, суспільства, нації по новому входять в наше життя, як основа витонченого шанобливого ставлення до душі людини, середовища, землі.

Писанка позначена найвищим статусом, в ній знаковість, як символ відродження життя позначений, виражений максимально, утилітарність мінімально.

*За матеріалами
Алли Українець, старший науковий
співробітник Рівненського обласного
краєзнавчого музею, заслужений працівник культури України.
Вікторії Степанюк – заслужена майстриня
народної творчості України, писанкарка.*

«Читання Корони» - стародавній весільний елемент НКС на Рівненщині.

*Узявши в руки цей вінок квітучий,
Я припрошую всіх гостей цього дому
На цю щасливу і любу хвилину!
І вас, музиканти, прошу, щоб ви слухали, вважали
І нам до Корони славу відіграли...
Слава!*

Цими словами розпочинається весілля у селі Рачин, що на Дубенщині. Наречений, пройшовши всі випробування, які організовують дружки нареченої, потрапляє у світлицю, в якій на нього чекає його майбутня дружина. А далі розпочинається таїнство прощання з дівуванням нареченої, що на Дубенщині має назву «Читання Корони».

Деякі українські традиції є давно забутими, припорошені роками, затерті історією. Інші, ймовірно, уже у видозміненому вигляді зрідка трапляються в окремих селах, нагадуючи про містичність та сакральність звичаїв наших пращурів. Проте якусь децицю неоціненної скарбниці культурної спадщини, освячену часом, нам вдалося зберегти до наших днів. Прикладом такої стародавньої духовної реліквії, котра зберегла свою автентичність крізь роки, є обряд «Читання Корони». Він об'єднує тисячі людей, сотні поколінь у єдиний народ, адже у Рачині споконвіків «корона» передається від матері до доньки.

Як же проходить цей обряд? У чому його особливість? Коли викуп пройшов вдало, свашки під руки заводять молодого до молодої, він у руках тримає весільний букет. Один із дружбів тримає туфлі на подушці для нареченої, які заздалегідь купує наречений, а вона йому купує сорочку. Коли наречений заходить у кімнату, грають музики. Наречена, тим часом, сидить біля столу на табуретці з подушкою. Її лікті повинні бути на столі, голова – опущена додолу, а кисті рук сплетені на шиї у замок. Дружки стоять над нею і тримають тарілочку з «короною».

Що ж таке «корона»? Це своєрідний віночок зі стрічки, в який влітається вічнозелена рослина, наприклад: аспарагус або розмарин. Гілочки аспарагуса, довжиною приблизно 5 см., зв'язують стрічкою — це і буде «корона». У той час, коли дружки тримають «корону», старший дружба читає віршований текст весільної «корони» у якому звучать побажання молодій, висловлюється її вдячність батькам, родині, подругам. Читає голосно, красиво, провівши кілька репетицій напередодні. Схибити не можна, адже якщо дружба прочитає «корону» невиразно і беземоційно, то осоромиться на все село. Тому хлопці завжди дуже відповідально підходили до цієї місії. Після кожного куплету-звертання звучить урочиста музика. Для цього і понині запрошують троїстих музик.

Після читання «корони», дружба б'є тарілку, на якій вона лежить, на щастя. Поганою прикметою вважалося, якщо тарілка залишалася цілою. Під час розбивання тарілки, якщо є старші жінки на весіллі, то співали:

*Ой побити, тарілоньку, побити, побити,
Щоб до теї дівчиноньки більше не ходити.*

Потім мати молодої одягає їй весільний вінець. Під час одягання, теж співається пісня:

*Прийди, матінко, до мене,
Наклади вінок на мене,
Вінок ще й корононьку
На мою головоньку.*

Ці слова означають те, що мати дає згоду на доньчин шлюб.

Молодий підходить до нареченої, щоб розщепити їй руки, а вона нібито пручається, не дається. Три рази він намагається цілувати руки коханій, ніжно пестячи, і тільки на третю спробу йому вдається це зробити. Далі він взуває їй туфлі і вона встає із стільчика. Незаміжні дівчата миттю схоплюються та намагаються якомога швидше сісти на подушку молодої, адже хто перший сів, той і перший вийде заміж. Боротьба між дівчатами йде завжди запекла.

У минувшину читання весільної «корони» було дуже поширеним обрядом на Дубенщині, але з часом він почав зникати з весільних репертуарів. Однак, це не про село Рачин Тараканівської громади! Тут ця традиція є обов'язковою, вона допомагає підтримувати зв'язок поколінь та зберегти генетичну пам'ять нашого народу.

Спілкуючись із старожилами нашого села, ми знайшли свідків весілля, на якому читали корону у далекому 1940 році у новоствореній сім'ї Ващишин Нони та Синюка Андрія.

Дуже тішить, що «корону» в Рачині читають і сьогодні, зберігаючи традиції свого краю. Саме цей обряд робить наше село особливим. Тому, якщо хочете познайомитись зі стародавніми українськими звичаями та традиціями, гостинно запрошуємо на весілля у село Рачин.

Текст корони, який читали у 1979 році

Весільна корона

10 лютого 1979 року

*Узявши в руки цей вінок квітучий,
Я припрошую всіх гостей цього дому
На цю щасливу і любу хвилину.*

*І вас, музиканти, прошу,
щоб ви слухали вважали,
І нам до корони славу відіграли.*

Слава!

*Послухай родину, що буду казати,
Я буду молодій дівчині корону читати.
Бажає шлюб взяти, з чужим з'єднатися,
З гарним, вільним дівуванням на вік розпрощатися.*

Слава!

*Проминуло дівування, мов пішло з водою,
Бо корону розквітчану держу над тобою.
Ця корона як перший знак, який сповіщає,
Найщасливіший чи найгірший час вже тебе чекає.*

Слава!

*Той час більше не прийде,
Якби не просила.*

*Його ти не доженеш,
хоч би й мала крила!*

Слава!

*Ти пишалась красуючись, що живеш на волі,
Виростала ти у мамі як квітка в вазоні.*

Слава!

*Одружилися і злучилися в одне,
Серцем і душею з'єднаєшся.
А з розкішним дівуванням на вік розпрощаєшся.*

Слава!

*Покинеш ти рідну хату,
Вийдеш заміж, поміж чужі люди.*

*Шануй, вважай старших –
Добре тобі буде.*

Слава!

*Пам'ятай, як голуб з голубкою -
Так і ви кохайтесь, ціле життя в парі
І не розлучайтесь.*

Слава!

*Вийдеш заміж, не май думки,
Як інші мають,*

*пройде тиждень по весіллі -
Розводу шукають.*

*Гріх тому великий, хто присягу ложить
В'яже руки, дає слово, а серцем іншого любить.*

Слава!

Не плач молода і не журися,

Встань з-за столу

Всім вклонися.

Слава!

Прошу Вас, мамо, вінець цей узяти

І нашій молодій головоньку вбрати.

Мамо, як покладеш вінець

Постій коло неї,

Чи не шкода тобі стане дитини своєї.

Слава!

Стоїть мама коло тебе,

Стоїть гірко плаче,

що тебе в дівочім стані

Більше не побачить.

Слава!

Вам тату рідненький, подяку складаю

Що ви мене викохали, мов ту квітку в гаю.

Слава!

Не гнівайтесь музиканти, що довго читаю,

Бо ще кілька слів дружкам сказати маю.

Слава!

Що дружки думають, то я добре знаю

Вони заміж рвуться,

Як грішник до раю

Краще ви дівчата заміж не спішіться,

Поки молоді – тільки й веселіться.

Слава!

Не журіться дружечки, прийде та неділя

Ви мене попросите на своє весілля.

Слава!

А тобі молода, від усього серця

своїми словами,

щоб ви прожили весь вік

Щоб згода була між вами.

Слава!

Будьте здорові як вода, а веселі як весна

Багаті як земля.

Щоб в родині вас любили

і щоб від людей добра заслужили.

Слава!

Бажаю вам молоді,

Щоб ви гроші міряли мискою,

А дітей колискою!

Слава!

А на тому добрі люди буду я кінчати

А вас, музиканти, прошу славу грати.

Слава!Слава!Слава!

*Матеріал підготувала Алла Грабар, корінна жителька села Рачин,
директорка комунального закладу
«Тараканівський центр культури та дозвілля»
Тараканівської сільської ради*

С Ц Е Н А Р І Ї

Концерт вокального гурту «Коли ми разом», присвячений Дню місцевого самоврядування 7 грудня та з нагоди нагородження переможців обласного онлайн фестивалю-конкурсу відеопортретів культури територіальних громад Рівненщини

Пісня! Це інструмент за допомогою якого найяскравіше проявляється душа народу. Вона здатна зачарувати слухача, надихати, знаходити гармонію, світло, віру та силу для боротьби. Саме з такими завданнями працювала команда КЗ «РОЦНТ» РОР на весні 2022 року, коли в країні почалася війна.

Мелодійною піснею, словом, яке торкалося душі працівники КЗ «РОЦНТ» РОР на чолі з заслуженим працівником культури України, Феодісієм Васечком брали участь у зустрічах із внутрішньо переселеними особами, які потребували підтримки соціуму і водночас мали відволіктися від проблем, які оточували їх в незнайомому місті. Також проходили зустрічі та вокальні виступи для бійців ЗСУ, які перебували у лікарні. Так і виник вокальний гурт «Коли ми разом», який вже рік радує своїми піснями людей різного віку, надихає на позитивний налаштунок та майбутнє.

До Вашої уваги, один зі сценаріїв гурту «Коли ми разом».

Дорогі українці, представники територіальних громад Рівненщини! Вітаємо Вас з Днем місцевого самоврядування. Ваша робота важлива, адже завдяки Вам відбувається розвиток сіл, селищ та міст нашої області. Сьогодні наша країна переживає нелегкі, воєнні часи, та з кожним днем ми на крок ближче до перемоги, бо ми вірно боронимо і передаємо поколінням нашу культурну спадщину, надбання громад! Сьогодні для Вас презентує музично-пісенний доробок гурт «Коли ми разом» Рівненського обласного центру народної творчості, керівник заслужений працівник культури України Феодосій Васечко.

Не забуваймо, що крім нас вірно боронять нашу країну солдати. І ще з часів козацтва, УПА, сини України боролися за нашу землю. А їхні матері зі сльозами на очах, з біллю у серці проводжали їх на поле кривавих боїв, з надією і молитвами, що сини повернуться живими. Ми, українці, вкладаємо триєдиний сенс у поняття "Мати". Це — Мати-Богородиця, яку предки обрали своєю заступницею. Це образ Матері-Берегині, яка завжди поруч із нами і яка оберігає нас. Це наша земна Матір, яка дає нам життя, мудро формує наші почуття, устремління та творить людину. І цей триєдиний сенс виростає до узагальнюючого поняття Матері-України, яка теж хвилюється за долю кожного свого сина, кожної своєї доньки.

Муз. Платона Майбороди. Сл. Андрія Малишка. «Пісня про рушник»

Українські пісні про міць та хоробрість наших воїнів, їхню віру та здатність обороняти себе, стрілецька пісня слова та музика Левка Лепкого «Ой видно село»

Мить - це секундна крізь яку пробігає все життя. Це той момент, коли зупиняється час, затамовується подих. Саме в ту мить ми замислюємось і дивимося на світ по-іншому.

Муз. та слов. Святослава Вакарчука « Мить» соліст - Леонід Дубчак

Нехай же лине пісня солов'їна.

Як дар душі, як хвиля вогнева.

Бо то співає вільна Україна.

Для тебе, мій народ, вона співа!

Українська народна пісня « Чорнії брови, карії очі» - виконує лавреат міжнародних конкурсів Сергій Востріков, концертмейстер – Юрій Янкович.

Україна - країна трагедій і краси, країна гарячої любові до народу, довгої вікової героїчної боротьби за його волю. Україна - це всі ми разом, у radoщах і турботах, в реальних діях за майбутнє нашої Батьківщини.

Муз. В. Домшинського, сл. В. Крищенко «Вишенька–черешенька»

Наші дні – це дні боротьби, сліз, підтримки і, навіть, чуйної посмішки.
Ми разом! Бо ми українці! І пісня – як наше коріння, окрилює і змушує боротися далі!

Сл. Миколи Петренка, муз. Мирослава Скорика « Намалюй мені ніч»

Музика – живе у душі кожного з нас, вона різна, захоплює нас своєю мелодикою, дає відчуття життя.

Соло на трубі виконує Леонід Дубчак

*Я сама себе збудувала,
Свою долю із буднів зіткала.
Інша б доля мене чекала,
Якби я будувати не стала...*

Сл. Дмитра Луценка, муз. Анатолія Пашкевича « Яблунева доля» , соліст Сергій Востріков

Українська пісня... Вона є однією із святинь нашого народу, його найціннішим духовним скарбом гордістю й красою. Народна творчість — вияв душі українців. І які б тяжкі випробування не лягали на плечі, ми ніколи не розлучаємося зі своїм словом, піснею.

Українська народна пісня в обробці Миколи Дацика « Нині, нині»

Власне, народ часто і ставав автором пісні, виражаючи у співі переживання, мрії та свої почуття.

Українська народна пісня « Віддалася молодістю»

Свої найщиріші почуття, радості чи тугу, мрії про уявне щастя своїх дітей, думи про героїчну боротьбу проти ворогів, український народ завжди оспівував, акомпанував на інструментах, передавав у танку, віршах та пісні. Запрошуємо Юрія Янковича, звучатиме баян. Імпровізації на українські теми

Вона та, хто завжди тримає тебе за руку. Вона завжди підтримає і допоможе. Вона завжди поряд, навіть, якщо за сотні кілометрів... Вона твоя мама.

Низько поклонюся тобі рідна

Сама ніжна серцю дорога.

Сл. Миколи Луківа, муз. Василя Чепелюка « Матері»

У пісні часто оспівувалися справжні життєві історії, історії кохання, історії того, що відбувалося щодня у непростому козацькому житті.

Слова і музика Олександра Смика «Жив та був собі козак»

Свобода — для українців це не просто слова, це сенс життя протягом усіх віків. І сьогодні ми боремося за свою свободу із серйозним противником, що використовує терористичні діяння, які не характерні для звичаїв введення війни. Але добро завжди перемагає зло. Тому ми обов'язково переможемо!

Сл. Ф.Млинченка, муз. А. Святогорва «Коні»

Я Україна! Я Україна!

Лиш перед Богом, я на колінах.

Кличу вас люди зліва і справа,

В святу державу, в мою державу.

Єднайтесь сестри! Єднайтесь браття!

Пора звільнитись нам від прокляття!

Сл. Степана Чернецького, муз. Михайла Гайворонського «Ой у лузі червона калина»

Ми українці- незламний народ. Ніякий ворог не здатен здолати нас, адже ми єдині і ми обов'язково переможемо! Слава Україні! Добра вам, мирного неба, благополуччя та достатку вашим родинам і нехай у вашому сімействі буде завжди згода!

Для вас виконували музичні композиції гурт «Коли ми разом»: Валентина Солощук, Леонід Дубчак, Ігор Тимофеев, Сергій Востріков, концертмейстер Юрій Янкович, керівник колективу заслужений працівник культури України Феодосій Васечко, ведуча Людмила Стасюк.

*матеріал підготувала: провідний методист
по культурно-масовій роботі та
організації заходів Ольга ЖУЧЕНЯ*

СЦЕНАРІЙ ДО ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ
«До твого серця, Україно, свою долоню прикладу»
24.08.2022Р. 11.00ГОД. (ПАРК)

Звучить патріотична музика

На майданчику розміщується благодійна виставка-ярмарок

ОГОЛОШЕННЯ

Шановні присутні! Сьогодні у нас не простий час і в разі небезпеки повітряної тривоги прохання всіх пройти в укриття, яке розташоване в підвальному приміщенні центрального відділення ощадного банку України, або розсіятися по території парку, щоб не було скупчення людей. Не нехуйте своєю безпекою.

ПРОЛОГ

На сцені читаєць у військовий формі

ФОН № 1

ЖИВИ УКРАЇНО!

Вся в ранах, побоях й величезних синцях.

Їй боляче, тяжко, та вона не кричить.

Радість моя, не здавайся! Стій до кінця!

Вірю, що тяжко! Вірю, болить!

Яка ти побита, красуне моя...

Замучена, втомлена. Наче й не ти.

Тіло в крові, й від горя бліда.

Благаю, Ненько моя, лиш ЖИВИ!

Тримайся, будь сильною! Мамо, не плач!

Твої сльози тяжчі за весь інший біль.

Знаю, я винна! Благаю, пробач!

Та мені без тебе нікуди йти.

Бинтуємо рани твої, та дарма.

До дірок знов їх розривають кати.

Для них святим раєм здається п'ятьма,

Коли побачать, на що здатні твої дочки й сини.

Знаю, біль тебе ніяк не мине,

Адже стільки тіл поклали за волю

твої діти. Життя – несправедливе й складне.

Життя повне радості й величезного горя.

Вся в ранах, побоях й величезних синцях.

Тобі боляче, тяжко, та ти не кричиш.

Україно, живи! Україно, вставай!
Україно, Ненько моя, не мовчи!!!

На сцені читець в образі України
ФОН №2

Загояться всі рани, розчиниться вся кров, колись мене побачиш ти квітучою і знов, я подарую чисте небо - і прийде весна колись, коли закінчиться війна! Тому що я – Україна! Я витримаю біль! Я захищу тебе від куль, що в мене цілять звідусіль! Тому що я сильна! Я подолаю все, бо ти мене у своїх руках несеш! Голови поклавши, відправились у сні, колись назвуть героями вас, ви, мої сини!.. І зацвіте калина, мов кров червоний мак, згадає Батьківщина, яким ти був, козак!.. Вірю з тобою я в наші сили, Свобода в серці, як крила, і мир повернеться знов! Знаю, з тобою я все подолаю, завжди добро перемагає і переможе любов!

*Наші ангели нас захищають
від навали і тьми ворогів,
мої крила тебе обіймають,
мої руки в крові чужаків.
Вони ніж нам встромили у спину,
увірвавшись нахабно вночі,
але стали ми за Україну єдині,
схрестивши у битві мечі!*

Відбудуємо все, повернуться із далеких країв всі птахи, очі твої мені посміхнуться, засміються ще знов дітлахи! Сильна нація, вільна, єдина, мирне небо, щасливе життя. Ми є всі твої, ми - родина, і нехай буде так! Буде так!

(Вихід ведучої)

Ведуча: Великий народ, великої країни й великої держави, яка існувала на цій землі з давніх-давен, яку намагались поневолити і знищити! І яка з давніх-давен не дозволяла цього зробити. Нікому й ніколи.
Держава, у якій почалась історія незламності, якою захоплюється зараз уся Європа й цілий світ. Це наша держава. Наша країна.
Це наша незалежна Україна, яка сьогодні відзначає 31-шу річницю свого народження! З Днем народження тебе, Україно!

Звучить гімн України

Всі етапи історії України, її захисту та боротьби за неї, можна описати одним реченням: ми були, є і будемо! Будемо, бо наша держава має неймовірних синів і доньок, які стали на її захист.

Кожен день ми б'ємося, щоб кожен на планеті нарешті зрозумів: ми не колонія, не губернія, не частина чужих імперій, не «землі у складі», не союзна республіка, не автономія, не провінція, а вільна, самостійна, суверенна, неподільна й незалежна держава.

Від малого до поважного – кожен зайняв свою лінію фронту і буде стояти до Перемоги, бо просто іншого варіанту у нас немає!

Найкращі українці жертвують найдорожчим – своїм життям за вільну Україну.

Не повернулися додому ті сини,
Які на цій землі святій зростали.
Які любили, вірили, жили,
І в мирний час звитяжно працювали.
Не повернулися на рідний свій поріг,
До батьківської лагідної хати.
А полягли на дорогій землі,
Щоб Україну – матір захищати.
Не повернулися... хоч з неба нам зорять
Ще й досі їхні душі на прощання.
Давайте ж ми вшануємо героїв
Пошаною й хвилиною мовчання.

Хвилина мовчання

Ми повинні бути гідними загиблих, і не опустити знамено їхньої боротьби ні перед якими негараздами. Сьогодні наше найважливіше національне завдання – це берегти єдність! Ми зможемо зробити те, що не вдавалося зробити раніше попереднім поколінням. Тримаємо міцний тил! Працюємо на Перемогу і на підтримку наших воїнів, доєднавшись до збору коштів на Збройні сили на сьогоднішній благодійній ярмарці, до якої долучилися всі старостинські округи нашої громади та майстри декоративно-ужиткового мистецтва. Ми дякуємо нашим Захисникам і пишаємося кожним!

Слава Збройним Силам України! Слава Україні! Героям слава!

До вітального слова запрошується голова громади

Шановні присутні, нагадуємо ще раз, що у разі небезпеки повітряної тривоги, прохання всіх пройти в укриття, яке знаходиться в підвальному

приміщенні центрального відділення ощадного банку України, або розсіятися по території парку, щоб не було скупчення людей. Не нехуйте своєю безпекою.

Шлях України позначений високими степовими могилами та прекрасними піснями. Пісня, як естафета, передає від покоління до покоління історичну правду про свій народ, його прагнення та заповіти.

Яка велика віра у нашу країну, наш народ! Справжні патріоти своєї неньки України залишили нам, нащадкам, свої одкровення – зізнання у любові до рідної землі. Вслухаймося в їхнє палке, пристрасне, щире поетичне слово.

- «Непереможна Україна»

На шляху до незалежності нашій країні довелося пройти немало випробувань, політичних та економічних змін, відчутти злети та поразки. Однак, ніякі негаразди не роз'єднали українців, не похитнули віру, не зламали наш козацький дух. Як і багато віків тому, ми під жовто-блакитним стягом продовжуємо гуртом відстоювати державні інтереси, плекаємо свої традиції, поважаємо свою славну історію. Зустрічайте

2. «Незламна»

Україна – країна неймовірної краси, але з важкою долею. Вона мужньо переносить випробування, коли гинуть мільйони її синів і дочок. І кожен раз встає з колін, виховуючи нові покоління закоханих у рідний край лицарів правди та свободи. Мабуть, найкращим пам'ятником для всіх, хто загинув за Україну, буде наше бажання перемогти і будувати суверенну, вільну, незалежну державу.

3. «Моя Країна»

Усі досягнення нашої держави складаються з успіхів кожного небайдужого українця – як безліч річок і потічків зливаються в могутній Дніпро. Тож давайте з нагоди найважливішого свята України щиро покладатися на успіх наших спільних дій і продовження активної співпраці, яка єднає нас, зміцнює нашу державу. А допомагає в цьому музика. Зустрічаємо запальних, енергійних, рухливих і таких артистичних учасників з ансамблю "Мальви" мистецької школи. Дивимось! Насолоджуємося! Аплодуємо!

4. «Мальви»

Сьогодні наші бійці обороняють Україну на землі, на воді, у повітрі. Наші предки боронять її з небес. А всі вони разом – наші янголи. Наші янголи мають крила. Але під ними – зброя. Ми ніколи не дістаємо її першими. Але якщо нападають на наш дім – стоїмо до останнього. Бо, втрачаючи власну державу, будь-який народ втрачає передусім не територію. Не гектари й не квадратні кілометри. Втрачаючи власну державу, народ втрачає власне обличчя. Власне ім'я. Свою самобутність, ідентичність, пам'ять, а з ними – своє серце й душу. І це для нас набагато страшніше за ворожі армії, літаки, ракети й танки.

Тому мільйони з нас готові зупиняти їх без страху. І боронити найцінніше ціною власного життя.

5. З власною піснею «Війна»

Міцній Україно, процвітай! Нехай щасливим буде твій народ, незалежна – ти! Не забувай, гордою ходою завжди йди вперед! Нехай розвіє вітер над тобою хмари грозів, чорні, як ніч. Нехай мир буде, радість і спокій, а біди і печалі нехай йдуть геть!

Бажаємо, щоб у нашому спільному домі, нашій Україні, нарешті оселився мир, панували злагода, стабільність і спокій. Щоб нам вистачило сил, віри, наснаги та енергії примножити могутність і забезпечити розвиток нашій державі!

Хай мир і щастя прокидається світанками над Україною!
А ми хотіли, щоб усі ви посміхалися, і щоб душа відкрилась і звучала піснею. І щоб країною своєю милувалися такою гарною, такою різною. Для вас співає.

6. «Попурі»

Шановні присутні, нагадуємо ще раз, що у разі небезпеки повітряної тривоги, прохання всіх пройти в укриття, яке знаходиться в підвальному приміщенні центрального відділення ощадного банку України, або розсіятися по території парку, щоб не було скупчення людей. Не нехуйте своєю безпекою.

Хтось скаже, що сьогодні не час для святкування, але попри все, у нас свято, сьогодні ми відзначаємо День Незалежності нашої держави.

Це день єднання з нашим славним минулим, з багатьма поколіннями українського народу. Вже понад тисячу років нашій культурі та нашій

самобутності. Вже понад тисячу років українці робили і роблять все, щоб мати свою державу.

І зараз ми стали в тисячу разів сильнішими у боротьбі з беззаперечним злом – з московитами, які прийшли нас знищити, які хочуть собі присвоїти нашу національну спадщину. Але у них нічого не вийде, бо народ єдиний як ніколи! Зустрічайте на нашій сцені запальні «МАЛЬВИ»

7. Муз. номер «Мальви»

Україна – це наша земля, рідний край, наша країна з багатовіковою історією, мальовничою природою, чарівною піснею, і зрозуміло, мудрими, талановитими людьми. Це велика держава, і живуть у ній різні люди. І всі вони знайшли у нашому краї свою Батьківщину.

Щиро дякуємо тим, хто докладає зусилля, працює на розвиток держави, славить її. А особлива подяка воїнам, які сьогодні боронять і захищають наші кордони.

8. «Годі говорити про того, кого нема», «Тому що я Україна»

Українці не знають слова «рабство». Воно є в наших словниках, але не у наших головах. Ми віддамо останню сорочку, віддамо все, що у нас є, за те, що є у нашому серці. Саме тому ми будемо битися за свою незалежність до останнього – останнього подиху, останнього патрона, останнього солдата. Тільки не нашого, а ворожого. Ми будемо жити, щоб боротись, і боротися, щоб жити. Ми не здамося, допоки не проженемо зі свого дому останнього окупанта. Ми не зупинимось, допоки не звільнимо останній метр української землі. Ми не заспокоїмося, допоки не визволимо останнє наше село, нашу останню хату, криницю, останню вишню чи вербу!

9. «Розстріляна весна»

Сьогодні воюють і наші земляки. Ми підтримуємо наших військових і бажаємо, щоб якнайшвидше прийшов мир на українську землю. Тож, молимося за життя і здоров'я наших воїнів.

Шановні, дорогі наші сини, чоловіки, батьки! Повертайтеся додому живі і неушкоджені. Повертайтеся додому з перемогою ми на вас чекаємо. Та найбільше чекають родини і зараз я запрошую до мікрофону

_____ , вона чекає свого чоловіка, який на сході захищає Україну.

10. «Нас весна не там зустріла» та
«Я чекаю тебе живим»

Незалежна моя Батьківщина,
Я борюся за тебе щодня!
Ти для мене, як матір – єдина,
Богом дана нам, рідна земля!
Духом сильна і вільна Країна,
Ти як квітка, завжди молода.
Не сумуй, буде все – Україна,
Зникне клята навали орда.
Ми віками тебе боронили,
Зараз теж у полон не дамо.
Козаки в бій за тебе ходили,
Ворушили вороже кубло.
Незалежна моя Україно!
Ми здолаємо всіх ворогів.
Буде жити квітуча країна
Без загарбників та без катів.

І вчора, і сьогодні, і завжди буде для нас неоціненною незалежність України. Щодня ми продовжуємо боротьбу за свободу своєї держави та щасливе життя нащадків. *Бо втративши те, що має для нас сенс, ми втрачаємо сенс самого життя. Бо для нас жити у неволі – це не жити. Бути залежними – це не бути. Бо несамостійна й невільна Україна – це не Україна.*

Тож Слава вільній, незалежній Україні ! Честь і слава її Героям!

Ще і ще закликаю всіх працюємо на Перемогу і на підтримку наших воїнів, доєднавшись до збору коштів на Збройні сили на сьогоднішньому благодійному ярмарку, до якого долучилися всі старостинські округи нашої громади та майстри декоративно-ужиткового мистецтва. Ми дякуємо нашим Захисникам і пишаємося кожним!
Слава Україні! Героям Слава!

Корецький міський будинок культури

Реконструкція побутового народного танцю у фольклорному колективі, гуртковій та позакласній роботі

Рівненське Полісся – край з багатою, яскравою, унікальною пісенною, музичною і танцювальною народною культурою. Якщо намагатися характеризувати саме танцювальну культуру нашого регіону то найкраще опертися на традиційну в усіх регіонах України єдність трьох взаємопов'язаних жанрів: хороводи, ігрові танки, танці. На теренах Рівненщини впродовж віків переплелись різноманітні традиції побутового народного танцю. Неприборкана краса поліських танців поєднала давні за походженням та водночас прості й легкі для опанування рухи. Своєрідність поліської народної хореографії сформована відособленим географічним положенням й тривалими «вливаннями» ззовні: танці іноетнічного походження та суто локальні зразки народної хореографії поєдналися у нестримний потужний вихор. Українські, єврейські, польські та білоруські колорити в різних місцевостях створили неповторний і багатогранний пласт народної танцювальної культури краю.

Нині, на жаль, стан дослідження та реконструкція побутових поліських танців знаходиться на незадовільному рівні. Тож щоб заповнити цю прогалину та успадкувати й представити широкому загалу танцювальну культуру нашої області колективи Етнокультурного центру Рівненського ПДМ «Весняночка», «Веснянка» та «Сільська музика» впродовж багатьох років займаються їх вивченням, реконструкцією та популяризацією. Окрім співу та гри, учасники колективів ЕКЦ активно вивчають західнополіські танці, основна частина яких зафіксована від Народних аматорських фольклорних колективів «Троян» (с.Люхча) та «Берегиня» (с.Залав'я) Сарненського району Рівненської області. Учасники фольклорних гуртів мають змогу переймати та успадковувати кращі зразки традиційної танцювальної культури поліщуків безпосередньо від автентичних виконавців краю та через перегляд відеоматеріалів з архіву лабораторії поліського фольклору Етнокультурного центру, зібраних у фольклорних експедиціях на Рівненському Полісся впродовж майже сорока років.

Важливою формою з популяризації поліських танців є Школа традиційного народного танцю, що періодично проводиться гуртами Етнокультурного центру під час проведення концертів, фестивалів та інших масових заходів. Під час її проведення кожен охочий має можливість

долучитись до опанування лексику поліського танцю та відчутти себе співучасником фольклорного дійства.

Прості й невігадливі назви поліських танців народжувалися під впливом історичних та природніх умов життя поліщуків, побутових обставин їхнього життя. Більшість назв танців створювалися на основі початкових або ключових слів пісень: серед них «Печоное порося», «Гоп-ся-сю-ся», «А ця полька дрібно скаче» і «Ой ти полька невесела». Найпопулярнішим танцем який має цілий калейдоскоп локальних варіантів на Поліссі – чеська полька. З того часу як вона тут з'явився – встигла асимілюватися й стимулювала політ фантазії місцевих музикантів – на Західному Поліссі ви зустрінете польки з різноманітними назвами: «Капуста», «Швідка», «Дрібненька», «Шабасовка», «Субота», «Рухля», «Бабочка» і навіть «Гоп-ся-сю-ся»...

Окрім польок, існує ще багато танців, назви яких створювалися за хореографічними рухами: «Троян», що танцюють по три пари, «Трійка», який танцюють по троє, «Потрясуха» (рухи створюють ефект трясіння), «Дрібна» (багатоманітність танцювальних елементів) та назвою місцевості - «Городецька», «Іванчицька», «Дедеркальська». Цікавим і дуже простим у виконанні є весільний танець «Гусачок», мелодія якого побутує у селах Сарненського району Рівненської області, а рухи відповідають весільному танцю «Старина», що побутує на Волині.

Для того, щоб навчитися розуміти і вміти відтворити народні танці, у першу чергу, потрібно йти шляхом – від простого до складного та від локального (в межах одного села чи частини села) до загального (декількох сіл, частини району, району, області тощо).

Танець для людини – це засіб самоствердження, яке приносить радісне відчуття свободи, допомагає розповісти іншим про почуття, які наповнюють її. Одним з головних завдань педагога є вміння зацікавити учасників гуртів до репетицій та концертної діяльності. І тому, поруч з танцювальною роботою, завше має бути гра, моделювання різних сценічних та життєвих ситуацій, заохочення до креативного мислення, мистецького експерименту, розкриття потенціалу кожної особистості, організація зустрічі з носіями живої традиційної культури, що залишає особливі, незабутні враження у всіх, хто торкається її прадавніх пластів.

Основні етапи оволодіння традиційним побутовим танцем: початковий етап (експедиційна робота), основний етап (репетиційна робота), заключний етап (концертна діяльність).

Початковий етап включає фольклорно-етнографічні експедиції; спілкування з носіями народних традицій; опрацювання експедиційних матеріалів (перегляд відеоматеріалів, прослуховування аудіозаписів); відбір

музичного матеріалу для супроводу танцю та відеоматеріалу для реконструкції танцю.

Основний етап – репетиційна робота. Навчання традиційному побутовому танцю в Етнокультурному центрі ведеться за авторською навчальною програмою.

Навчання розпочинається з освоєння азів побутового народного танцю та з нескладних вправ. З кожним заняттям навантаження ускладнюється, максимально наближаючись до живої традиції.

В українських народних танцях використовуються два основні типи танцювальних кроків:

- перемінний (або крок «на раз, два, три») та простий;
- індивідуальні повороти (поворот за годинниковою стрілкою та проти годинникової стрілки);
- парні повороти (повороти на чверть оберта та повороти на півоберта);
- проходка;
- полька проста на чверть оберту;
- полька проста на півоберта;
- полька на два боки.

Основні положення в парі:

Фото 1: Прхід у ворітця.

Фото 2: Позиція в парі – «руки навхрест».

Фото 3: Позиція в парі – «човник»

Фото 4: Прохід під рукою.

Фото 5: Позиція в парі – «на польку»

Фото 6: Шоста позиція ніг (використовується у всіх танцях)

Фото 7: Малюнок «півколо»

Фото 8: Малюнок «коло»

Опис реконструйованих танців

Веснянка (хоровод)

(побутує в селах Сарненського району Рівненської області)

До нас, дівочки, до нас,

А в нас да неділенька.

А в нас да неділенька

Щодень да й неділенька.

Понеділочок прийшов,

Да й на панщину пошов.

А в нас панщина одна –

Ходіте, дівочки, щодня.

Цю веснянку виконували тільки дівчата, ходячи від двору до двору і співом викликаючи своїх подруг до участі в розвагах. Дівчата йшли по двоє, по троє, по четверо, вибудовуючи таким чином «розімкнутий» хоровод який рухався вздовж вулиці до центру села (до «фігури» або до «крижа»).

Весняний ігровий танок «Бояре»

(побутує в селах Сарненського району Рівненської області)

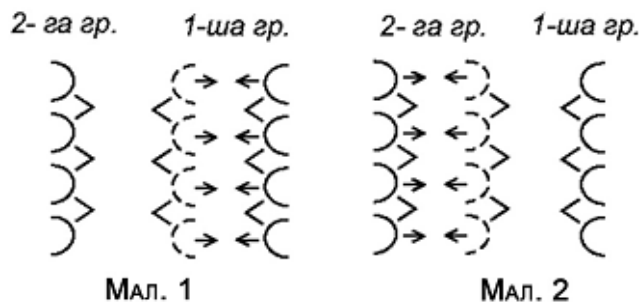
При виконанні гри «Бояри» виконавці діляться на дві групи, які стають одна навпроти другої, утворюючи дві лінії, які рухаються одна одній назустріч. Поки перша група рухається, друга стоїть, і навпаки.

Основний рух – простий довільний крок.

1-ша група: Бояре, бояре, ми до вас прийшли, (рух до 2-ї групи).

Молодіє, молодіє, ми до вас прийшли. (рух від 2-ї групи)

(мал.1).

2-га гр.: А ми поле горалі, горалі,(рух до 1-ї групи).

Молодіє горалі, горалі, (рух від 1-ї групи).

(мал. 2).

Надалі групи рухаються так само.

1-ша гр.: А ми поле сіялі, сіялі,

Молодіє, сіялі, сіялі?

2-га гр.: А чім же сіялі, сіялі,

Молодіє, сіялі, сіялі.

1-ша гр.: А ми сіялі лошаддю, лошаддю,

Молодіє, лошаддю, лошаддю.

2-га гр.: А ми лошадь споймемо, споймемо,

Молодіє, споймемо, споймемо.

1-ша гр.: А ми лошадь викупим, викупим,

Молодіє, викупим, викупим.

2-га гр.: А чим ж ви ї викупте, викупте,

Молодіє, викупте, викупте?

1-ша гр.: А ми дамо сто рублей, сто рублей,

Молодіє, сто рублей, сто рублей.

2-га гр.: Ми не хочем сто рублів, сто рублів,

Молодіє, сто рублів, сто рублів.

1-ша гр.: А ми дамо тисячу, тисячу,

Молодіє, тисячу, тисячу.

2-га гр.: Ми не хочем тисячі, тисячі,

Молодіє, тисячі, тисячі

1-ша гр.: А ми дамо дівіцу, дівіцу,

Молодиє, дівіцу, дівіцу.

2-га гр.: Ми дівіцу возьмемо, возьмемо,

Молодиє, возьмемо, возьмемо.

1-ша гр.: В нашім полку вибуло, вибуло,

Молодиє, вибуло, вибуло.

Під час вимовляння цих слів одна дівчина з 1-ї групи переходить у 2-гу групу.

2-га гр.: В нашім полку прибуло, прибуло

Танець «Краков'як»

(зап. Віктором Ковальчуком в 1993р. в с. Люхча Сарненського району Рівненської області від учасників фольклорного гурту «Троян»)

Музичний розмір 2/4.

1–4 такти – пари утворюють коло і основним кроком рухаються проти годинникової стрілки (мал. 1).

Основний крок виконується на 1 такт.

Розкладка:

раз – маленький крок (майже на місці) у право по діагоналі вперед,

і – приставити ліву ногу до правої,

два – крок лівою ногою вліво по діагоналі вперед,

і – підставити праву ногу.

2 такт – з лівої ноги,

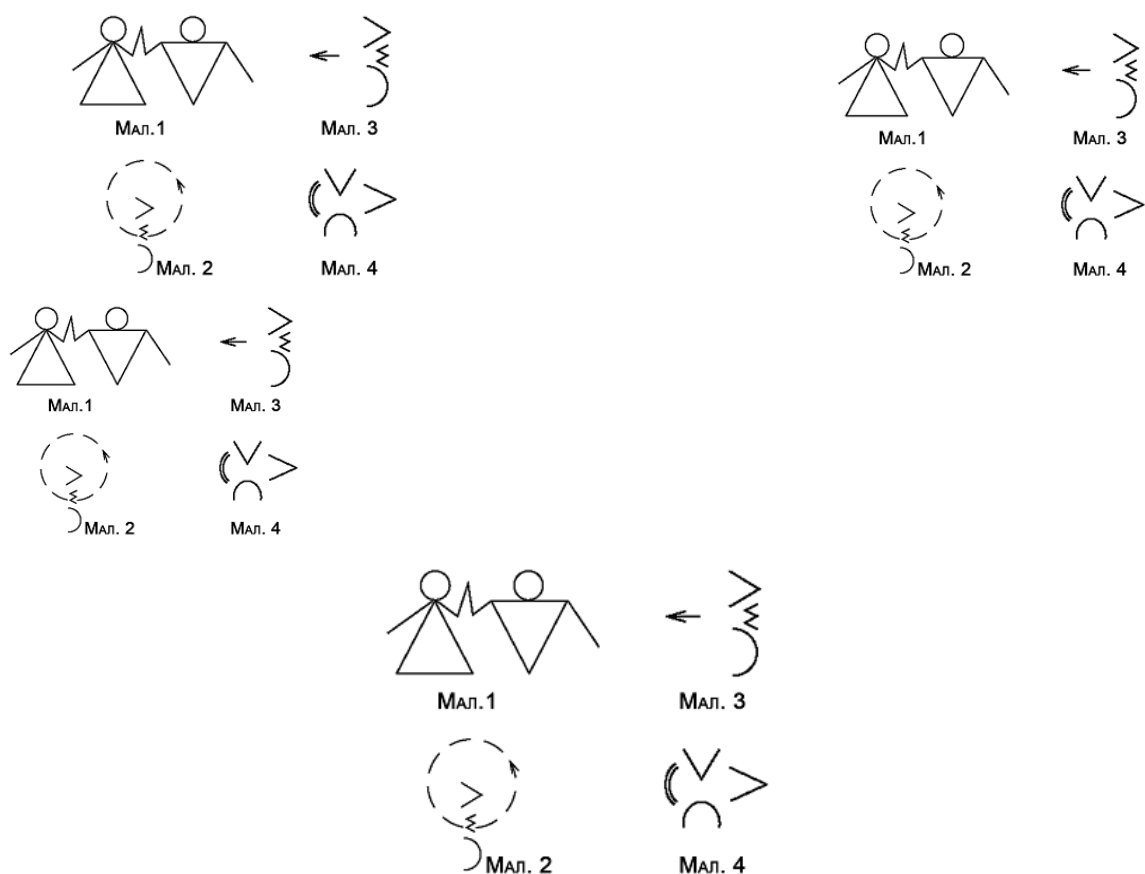
3 такт – з правої ноги,

4 такт – з лівої ноги.

5 –6 такти – просування по колу простим кроком активно вперед по колу. У кінці 6-го такту робоча нога приставляється до опорної (мал. 2).

7 – 8 такти – просування простим кроком назад (мал. 3).

9 –16 такти – низька «полька» по колу. Положення в парі на «польку» (мал. 4).

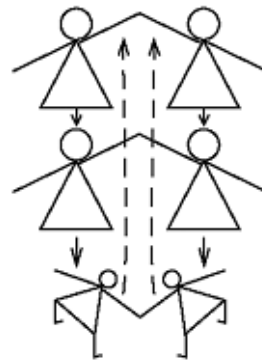

Танець «Троян»

(зап. Віктором Ковальчуком в 1993р. в с. Люхча Сарненського району Рівненської області від учасників фольклорного гурту «Троян»)

Музичний розмір 2/4. При виконанні танцю використовується простий «шаркаючий» хід – кроки з човганням п'ятки по землі.

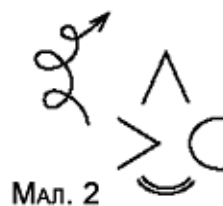
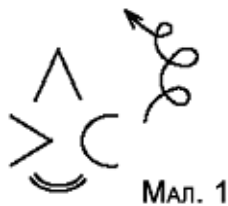
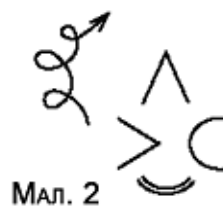
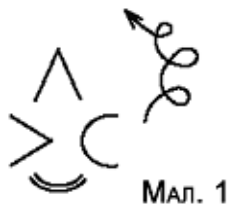
Фігура перша – танцюють три пари які по черзі проходять одна в одній під руками (мал. 1). Перша пара проходить у ворітця, які утворюють 2 і 3 пари. Друга пара доходить до позиції першої пари і теж проходить у ворітця. Третя пара, доходячи до позиції першої пари, теж проходить у ворітця. Фігура нагадує струмок. Виконавці повторюють постійно те ж саме поки триває музика.

Мал. 1

Поліська полька на два боки (побуває на Рівненському Поліссі)

Музичний розмір 2/4. По команді ведучого пари крутяться кроком польки у праву сторону або в ліву по колу. Оберти здійснюють навкруг себе і по колу (мал. 1, 2). Крок «полька» подібний до кроку «вальса». Різниця лише в тому, що полька виконується з легким підстрибуванням. У народі і «польку», і «вальс» виконують «хто, як вирве».

Заключний етап оволодіння традиційним побутовим танцем передбачає власне виконання реконструйованих поліських побутових танців через участь в концертах, фольклорних святах, конкурсах та фестивалях. Надважливе значення має також виконання цих танців разом із носіями фольклорної танцювальної традиції – сільськими автентичними виконавцями. Учасники колективів Етнокультурного центру Рівненського міського Палацу дітей та молоді під час фольклорних, свят, фестивалів, різноманітних мистецьких заходів та концертів також навчають присутніх рухам і танцюють разом із глядачами ці танці. Успадкуванню та популяризації традиційного побутового танцю приділяє також значну увагу

у своїй роботі Етноклуб «Древлянські джерела» та Школа народного танцю Етнокультурного центру Рівненського ПДМ.

Традиційні побутові поліські танці:

- *Танець «Печоноє порося»*

- *Танець «Дрібна полька»*

- *Танець «Дрібна полька»*

*Віктор Ковальчук
керівник Етнокультурного центру
Рівненського міського Палацу дітей та молоді,
відмінник освіти України,
заслужений працівник культури України*

Методична робота керівників аматорських колективів

З метою підвищення кваліфікації керівників народних аматорських колективів, практичної допомоги у їх творчій роботі та покращення професійних навичок, у КЗ «Рівненський обласний центр народної творчості» РОР щомісячно (протягом року) заплановано ряд семінарів із різних жанрів музичного мистецтва.

Першим (пілотним) семінаром, на допомогу керівникам вокально-хорового напрямку, став семінар на тему: «Роль аранжування у роботі над формуванням творчого репертуару колективу», який відбувся 21 лютого у приміщенні комунального закладу «Рівненська обласна філармонія» РОР.

Учасниками семінару стали керівники фольклорних та вокально-хорових колективів, яких зібралось понад 30 осіб з усієї області: представники Полицької, Варковицької, Привільненської, Тараканівської, Рівненської, Гощанської, Соснівської, Бабинської, Білокриницької, Великомежиріцької, Великоомелянської, Головинської, Городоцької, Корнинської, Олександрійської, Шпанівської, Дубровицької громади.

Роботою з фольклорними колективами (дитячими та дорослими), досвідом та практичними порадами ділилися: керівник фольклорного гурту «Горина» (м. Рівне) – Людмила Вострікова та керівник зразкового аматорського фольклорного ансамблю «Намисто» будинку культури с. Городок Городоцької сільської ради, заслужений працівник культури України Тетяна Васечко.

Ділилися творчими напрацюваннями та здобутками, розкрили секрети, пов'язані з роботою у колективі, поділилися особливостями підбору творчого репертуару, репетиційним процесом, розказали про важливість індивідуального підходу до кожного учасника, як невід'ємної частини повноцінного колективу.

Розкриттям головної теми семінару «Роль аранжування у роботі над формуванням творчого репертуару колективу», із показом наочних прикладів у роботі над вокальними творами для керівників вокально-хорового жанру та практичними порадами – поділився Феодосій Васечко, який підкреслив важливість такого підходу у пристосуванні репертуару до кожного конкретного колективу: зі своїм складом, вокальними та тембральними можливостями кожного учасника.

Другий за рахунком семінар-практикум для керівників колективів вокально-хорового та естрадного жанрів на тему: «Вокально-хорова робота в аматорському колективі» відбувся 21 березня у приміщенні комунального закладу «Міський Будинок культури» Рівненської міської ради.

Такі семінари є можливістю для керівників аматорських колективів поділитися професійними знаннями одне з одним та досвідом роботи на мистецькій ниві. Семінар зібрав вже близько 40 учасників з різних громад Рівненщини. Кожен керівник колективу дізнався про можливості співпраці у мистецьких, культурних заходах, подіях регіону.

Музичний виступ гурту «Коли ми разом», налаштував учасників на подальшу тему майстер-класу: «Робота над елементами вокально-хорової звучності», який провів Феодосій Васечко - заслужений працівник культури України, використовуючи, як доповнення до викладу теми - вокальні замальовки (приклади) музично-пісенного доробку гурту «Коли ми разом».

Рівненський Міський Будинок культури представив керівникам аматорських колективів матеріально-технічну базу та творчу роботу колективів комунального закладу.

Справжнім емоційним відкриттям для учасників семінару-практикуму, став майстер-клас по роботі з колективами естрадного напрямку на тему «Використання фонограм та особливості роботи в естрадному колективі», що майстерно провела Галина Давидюк, керівник зразкового аматорського

естрадного хору «Фантазія» комунального закладу «Міський Будинок культури» РМР.

На прикладах свого хору, використовуючи окремі вправи-розпівки, вона наглядно продемонструвала правильність формування співочого звуку, опертого дихання, збалансованого ансамблевого звучання в хорових партіях та поділилася особливостями використання фонограм у роботі з колективом.

Запрошуємо керівників колективів до обміну досвідом, спільного навчання, заходів та подій.

*За матеріалом провідного методиста з мистецтв
та діяльності осередків аматорської творчості*

Ігора Тимофєєва